

การวิเคราะห์แบบเปรียบเทียบในความเปรียบเกี่ยวกับผู้หญิง

3.1 องค์ประกอบของความเปรียบ ดังได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 ในเรื่องลักษณะของความเปรียบว่า ความหมายของความเปรียบประกอบควยขององค์ประกอบพื้นฐาน 2 อย่างคือ

ก. สิ่งที่ถูกเปรียบ

ข. แบบเปรียบเทียบ

ในการใช้ความเปรียบนั้น ผู้วิจัยมีสมมุติฐานว่าผู้ที่ทำการเปรียบเทียบต้องการอธิบายสิ่งสิ่งหนึ่งให้ชัดเจนโดยการเปรียบเทียบกับสิ่งดังกล่าวกับอีกสิ่งหนึ่ง กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้ที่ทำการเปรียบเทียบต้องการอธิบาย ก. แต่แทนที่จะอธิบายโดยตรง กลับเปรียบเทียบกับ ข. โดยที่ผู้พูดถือว่าผู้พูดหรือผู้ฟังรู้จัก ข. แล้ว ดังนั้น การที่จะเข้าใจความเปรียบต้องเข้าใจความหมายของ ข. หรือ ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเรียกว่า "แบบเปรียบเทียบ" ในแง่มุมต่าง ๆ ความหมายในแง่มุมต่าง ๆ นี้รวมความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งของต่าง ๆ ในโลก ความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ อยางไรก็ดี เทก โคเสน¹ ได้กล่าวไว้ว่า ความรู้ต่าง ๆ นี้มีส่วนทำให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านเข้าใจความเปรียบได้ดียิ่งขึ้นเท่านั้น ถ้าขาดความรู้บางอย่างไปบางก็ไม่ไ้ตีความความว่าจะไม่เข้าใจความเปรียบเสียเลย แต่ความเข้าใจอาจไม่ลึกซึ้งใด ตัวอย่างที่เห็นได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก็คือ ความเปรียบเกี่ยวกับผู้หญิงว่า "สัณษาคิภูเห่า เลี้ยงไว้ก็ไ้โคลงคอง" โดยทั่วไปเราอาจเข้าใจความเปรียบนี้ว่าเป็นความเปรียบในทางลบหรือทางไม่ดีสำหรับผู้หญิง กล่าวคือผู้เปรียบอธิบายลักษณะของผู้หญิงว่าดูร้าย ทำร้ายใครใคร่ทั้งสิ้น ทั้งนี้เพราะความรู้ทั่วไปของคนไทย ูเห็นนั้นก็คนแล้วคนนั้นต้องตาย และภูเห่าเป็นสัตว์ที่ไม่มีความรู้สึกในความกตัญญู คือ มันจะกัดแมกกระทั้งคนที่เลี้ยงหรือช่วยมันมาคังที่เราไ้เลี้ยงหรืออ่านนิทานเรื่องชวานากับภูเห่า อยางไรก็ดี ถ้าเราทราบว่ภูเห่าเป็นสัตว์เลื้อยคลานที่คนไม่นำมาเลี้ยง เพราะเป็นสัตว์ที่เลี้ยงไม่เชื่อง และมีพิษร้ายแรงมาก คือ พิษภูเห่า

1 Sheldon Sack, (ed), (1978) หน้า 1-10

เพียง 1 หยก สามารถฆ่าหรือกระต่ายโตจำนวน 10,000 ตัว เราจะเข้าใจความเปรียบนี้ชัดเจนว่าผู้เปรียบมีความคิดว่า ผู้หญิงนั้นเหมือนสัตว์ที่ไม่มีความรู้สึกในเรื่องของความสำคัญ และมีพิษร้ายแรงมากเหมือนงูเห่าซึ่งเป็นงูพิษที่ไม่ควรนำมาเลี้ยงดู

3.2 โครงสร้างของความเปรียบ โครงสร้างของความเปรียบแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.2.1 ความเปรียบที่มีการปรากฏของสิ่งที่ถูกเปรียบและแบบเปรียบอย่างชัดเจน
เช่น 12... รักจริงผู้หญิงไซ่มวนบุหรื...

16... นองเป็นเหมือนคังเช่นหยูาคา...

ความเปรียบที่ 12 สิ่งที่ถูกเปรียบคือ ผู้หญิง และแบบเปรียบคือ มวนบุหรื และความเปรียบที่ 16 สิ่งที่ถูกเปรียบคือ นอง ซึ่งเป็นคำใช้เรียกแทนตัวผู้หญิง และหยูาคา เป็นแบบเปรียบ ข้อสังเกตของโครงสร้างความเปรียบชนิดนี้คือ จะมีคำเชื่อมประเภทที่บอกความหมายคล้ายคลึงกัน ได้แก่ ราวกับ ยังกะ เช่น คัง (คัง) เหมือน (คัง/คัง) เป็น คือ และที่บอกความต่าง ได้แก่ ไซ่ (มิใช่) ปรากฏอยู่ระหว่างสิ่งที่ถูกเปรียบและแบบเปรียบ

3.2.2 ความเปรียบที่มีแต่แบบเปรียบปรากฏ เช่น

39... ที่เขามีใหม่เขาดือทางผ่าน ...

46... สันซาคิงเห่าเลี้ยงไวก็คไฟลงคอ...

ความเปรียบที่ 39 และ 46 มีแต่แบบเปรียบปรากฏคือ ทางผ่าน และงูเห่า อย่างไรก็ตามแม่สิ่งที่ถูกเปรียบจะไม่ปรากฏเราก็คงทราบว่าเป็นผู้หญิง จากบริบท ข้อนำสังเกต คือ โครงสร้างของความเปรียบที่มีแต่แบบเปรียบนี้จะไม่มีคำเชื่อมใด ๆ ปรากฏ

3.3 แหล่งที่มาของความหมาย เนื่องจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะศึกษาเฉพาะความเปรียบเกี่ยวกับผู้หญิง ดังนั้นสิ่งที่ถูกเปรียบจึงเป็น "ผู้หญิง" เสมอ ส่วนแบบเปรียบนั้นจะแตกต่างกันออกไป และจะเป็นส่วนที่ทำให้เกิดเป็นความหมายแฝงของคำว่าผู้หญิง ด้วยเหตุนี้ในบทนี้ผู้วิจัยจะศึกษาความหมายของแบบเปรียบโดยละเอียด ความหมายของแบบเปรียบได้มาจากแหล่ง 2 แหล่ง คือ

3.3.1 จากพจนานุกรม ตัวอย่างเช่น ... รักจริงผู้หญิงไซ่มวนบุหรื...

ผู้วิจัยกำหนดความหมายของ "มวนบุหรื" จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2495 ซึ่งความหมายที่ได้จากพจนานุกรมนี้ ผู้วิจัยจะได้นำมาจัดใหม่ในรูปของอรรถลักษณะความทฤษฎีแยกหน่วยประกอบทางความหมาย เช่น

ความหมายจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2493 (มวน) บุหรื(น)
 หมายถึง ยามวนสำหรับสูบ ความหมายนี้อาจจัดใหม่ในรูปของอรรถลักษณะเป็น [+ สิ่งของ]
 [+ ยามวน] [+ ใช้สำหรับสูบ]

3.3.2 จากแหล่งอื่น ๆ แหล่งอื่น ๆ ในที่นี้หมายถึงความหมายที่ไม่ได้มาจากพจนานุกรม แต่ได้มาจากการศึกษาค้นคว้า การสอบถาม การสัมภาษณ์ผู้มีความรู้หรือประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ เพื่อทำให้ความหมายของแบบเปรียบเทียบสมบูรณ์ขึ้น ความหมายที่ได้จากแหล่งนี้จัดว่าเป็นความหมายประจำคำศัพท์หรือความหมายนัยตรงควย เช่น คำ "มวนบุหรื" จากการสอบถามบุคคลุยกับคนทั่วไป พบว่าบุหรืเป็นสิ่งที่หาง่าย เป็นของที่คนสามารถซื้อได้ควยเงิน และเป็นของที่คนสูบเพื่อความสุขเป็นครั้งคราว ความหมายเหล่านี้ อาจจัดใหม่ในรูปของอรรถลักษณะเป็น [+ หาง่าย] [+ ซื้อได้ควยเงิน] [- คนสูบเพียงครั้งคราว] ความหมายเหล่านี้จะทำให้ความหมายของคำว่า "บุหรื" สมบูรณ์ขึ้น

เพื่อให้ทราบถึงความหมายโดยของแบบเปรียบเทียบนี้ที่มาของความหมายจากแหล่งใด ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ขึ้นดังนี้

1. ความหมายต่าง ๆ ที่ได้จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2493 ผู้วิจัยจะใช้ (ท) กำกับหน้าอรรถลักษณะนั้น ๆ
2. ความหมายที่ได้จากแหล่งอื่น ๆ เช่น การสอบถาม การสัมภาษณ์ การศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยจะใช้ (อ) กำกับหน้าอรรถลักษณะนั้น ๆ

ความหมายของคำ "มวนบุหรื" จึงเขียนใหม่ดังนี้

มวนบุหรื
 (ท) + สิ่งของ
 (ท) + ยามวน
 (ท) + ใช้สำหรับสูบ

(อ) + หางาย
(อ) + ชื่อโคควยเงิน
(อ) + คนสูบเพียงครึ่งครว

3.4 บทบาทของผู้เปรียบเทียบกับความเปรียบ

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า เพศของผู้ที่ทำการเปรียบเทียบมีส่วนอยู่ไม่น้อยในการเลือกใช้แบบเปรียบเทียบ การเลือกใช้แบบเปรียบเทียบนี้มีความสำคัญเพราะเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติ ความนึกคิด และความเชื่อมโยงไปถึงสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ กล่าวคือ ในการเปรียบเทียบที่ทำการเปรียบเทียบย่อมมีความเชื่อมั่นในความคล้ายและความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบและแบบเปรียบเทียบ ดังนั้น การเลือกแบบเปรียบเทียบของเพศของผู้ที่ทำการเปรียบเทียบจึงมีส่วนสำคัญเมื่อต้องการศึกษาเชื่อมโยงถึงสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบหรือผู้หญิงในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ควยเหตุที่ความเปรียบเทียบที่เป็นข้อมูลทั้งหมดนี้มาจากบทเพลงไทยสากลประเภทลูกทุ่งและลูกกรุงดังนั้น เพศของผู้ที่ทำการเปรียบเทียบจึงกำหนดให้เป็นเพศของผู้ที่ทำการขับร้องเพลงนั้น ๆ คือ ความเปรียบเทียบที่ปรากฏในบทเพลงที่ผู้ขับร้องเป็นชาย ผู้ที่ทำการเปรียบเทียบคือผู้ชายและบทเพลงที่ผู้ขับร้องเป็นผู้หญิง ผู้ที่ทำการเปรียบเทียบคือ ผู้หญิงในที่นี้คือ ผู้หญิงเปรียบเทียบกับตนเอง

3.5 โครงสร้างของแบบเปรียบเทียบ

นอกจากเรื่องเพศของผู้เปรียบเทียบแล้ว ยังพบว่าความเปรียบเทียบต่าง ๆ นั้นมีแบบเปรียบเทียบที่มีลักษณะโครงสร้างที่ต่างกันควย คือ

3.5.1 ประเภทที่เป็นคำนามคำเดียว เช่น มาลา ทางผ่าน ดวงตะวัน
เสือ ฯลฯ ประเภทนี้มี 47 แบบเปรียบเทียบ แบ่งเป็นประเภทย่อยตามเพศของผู้เปรียบเทียบได้ดังนี้

ก. ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบเทียบ มี 22 แบบเปรียบเทียบ

ข. ผู้ชายเป็นผู้เปรียบเทียบ มี 25 แบบเปรียบเทียบ

3.5.2 ประเภทที่เป็นกลุ่มคำ ได้แก่ วลีที่เกิดจากการเอาคำนามที่เป็นคำหลักกับคำขยายมารวมกัน เช่น วัตถุโบราณ น้ำตาลก้นแก้ว ของซื้อของขาย เรือขึ้นคาน ฯลฯ ประเภทนี้มี 46 แบบเปรียบเทียบ แบ่งเป็นประเภทย่อยตามเพศของผู้เปรียบเทียบได้ดังนี้

ก. ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบ มี 32 แขนงเปรียบ

ข. ผู้ชายเป็นผู้เปรียบ มี 14 แขนงเปรียบ

ดังนั้น ในการวิเคราะห์ความเปรียบเทียบ ผู้วิจัยจึงได้แบ่งข้อมูลความเปรียบเทียบออกตามลักษณะโครงสร้างของแขนงเปรียบเทียบและเพศของผู้เปรียบเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ และ 4 ประเภทย่อย ดังนี้

3.5.1 ประเภทที่เป็นคำนามคำเดียว มี 47 แขนงเปรียบเทียบ แบ่งเป็นประเภทย่อยตามเพศของผู้เปรียบได้ดังนี้

ก. ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบ ประเภทของแขนงเปรียบเทียบชนิดนี้ตามข้อมูลมีอยู่ 22 แขนงเปรียบเทียบ ในความเปรียบเทียบดังต่อไปนี้

<u>แขนงเปรียบเทียบ</u>	<u>ความเปรียบเทียบ</u>
1. จาว	...ดูหรือใจผู้ชายหลอกกินจาวสบาย ให้อันเป็นหมายชั้นหมาก...
2. ไมล์มลูก	...ความสาวเหมือนไมล์มลูก ออกดอกออกผลได้ครั้งเดียว...
3. ชีนปลามัน	...อกสาวผู้ใหญ่ว่านฉันเสียชีนปลามันไปแล้วรู้ไหม...
4. ไชแดง	...พ้อยาตลบแดงแอบกินไชแดง อยามาทำแกล้งโก...
5. ไช	...จะยิ้มก็ยิ้มไม่ได้น้ำตามันไหลเพราะถูกกินไชฟรีฟรี...
6. เครื่องทกลอง	...เห็นผู้หญิงเหมือนเป็นคังเครื่องทกลอง...
7. บันไค	...เป็นบันไคให้เธอก้าวผ่าน...
8. ศาลา	...หรือเป็นฉันเป็นศาลาทางผ่าน เมื่อเจ็บชมนานก็มาพักใจ...
9. สะพาน	...บุญฉันมีแค่เป็นสะพาน ให้เธอข้ามพ้นสายธารสู่แดนสุขีชีวา...
10. ทางผ่าน	...ฉันหรือคือทางผ่าน พอหมครสหวานเหลือชานเขาก็กิ่งไป...
11. ชูกตา	...ทนไขลานหัวใจอยู่ตลอดเวลา เพื่ออยู่เป็นชูกตาให้สมน้ำหน้าอีกนาน...
12. มวนบุหรื	...รักจริงผู้หญิงใช้มวนบุหรื...

13. เหยื่อ ... เกิดมาเป็นหญิง เป็นเหยื่อของความกลอกกลิ้งของชาย...
14. กอนอิรุ ... เห็นฉันเป็นอะไร กอนอิรุทอนไมหรือชายคาหลบฝน...
15. ทอนไม ... เห็นฉันเป็นอะไร กอนอิรุทอนไมหรือชายคาหลบฝน...
16. หญ้าคา ... นอนเป็นเหมือนคั้งเช่นหญ้าคา...
17. กาก ... ฉันใช้เป็นกากเป็นเคนซ่อนเรณอยู่ตรงส่วนไหน...
18. เคน ... ฉันใช้เป็นกากเป็นเคนซ่อนเรณอยู่ตรงส่วนไหน...
19. คินเทนิยว ... เหลือจะทนเป็นคินเทนิยวให้เธอปั่นไหว...
20. ไม้เสื่อ ... เพราะเธอเหมือนหลักไม้ตั้งตรงนั้น ไม้เสื่ออย่างฉันได้
พันอาศัย...
21. ลูกไก่ ... ชีวิตน้องเป็นของพี่คนเดียว ไม้ของพี่เกี่ยวไม้แลเหลียวใคร
เปรียบน้องเป็นคั้งเช่นลูกไก่...
22. ส่วนเกิน ... ยามนิตราหอมกรรชยาคุณเพลิน ปล่อยให้ส่วนเกินหอมหมอน
เพลินแทนคุณ...

ข. ผู้ชายเป็นผู้เปรียบ แบบเปรียบเทียบชนิดนี้ตามข้อมูลมีอยู่ 25 แบบเปรียบเทียบ
ในความเปรียบดังต่อไปนี้

<u>แบบเปรียบเทียบ</u>	<u>ความเปรียบเทียบ</u>
23. <u>ดวงตะวัน/ดวงสุริย์</u>	... <u>ดวงตะวัน</u> เปรียบเหมือนเธอ...
... เธอเป็นเหมือนคั้ง <u>ดวงสุริย์</u> ...
24. <u>เคื่อน</u>	... เธอผู้เป็นยอด <u>ดวงใจ</u> เปรียบไปคล้าย <u>เคื่อน</u> ...
25. <u>หัวใจ</u>	... เพราะเธอเป็นคั้งเช่น <u>หัวใจ</u> และ <u>กาย</u> ...
26. <u>ดวงใจ</u>	... <u>หญิง</u> หนึ่งนั้นคือ <u>ดวงใจ</u> <u>หญิง</u> ต่อไปคือ <u>กำไร</u> ...
27. <u>กาย</u>	... เพราะเธอเป็นคั้งเช่น <u>หัวใจ</u> และ <u>กาย</u>
28. <u>น้ำ</u>	... เธอเป็น <u>น้ำ</u> เลี้ยงหล่อคอชีวิตให้อยู่ด้วยกัน...
29. <u>แก้วตา</u>	... ประหนึ่งเธอเป็น <u>แก้วตา</u> ...
30. <u>ดวงตา</u>	... คิมนนคล้าย <u>ดวงตา</u> ...
31. <u>มณี</u>	... เธอเป็นคั้ง <u>มณี</u> ล้ำค่า...
32. <u>ดวงมณี</u>	... ยอดหญิงเมื่อยที่เปรียบ <u>ดวงมณี</u> หยากฟ้า...

<u>แบบเปรียบเทียบ</u>	<u>ความเปรียบเทียบ</u>
33. <u>ดวงแก้ว</u>	...ผมมีเมียแล้ว เหมือนมี <u>ดวงแก้ว</u> เทร็ดแพรววิกรมย์ดูทัย...
34. <u>สิ่งศักดิ์สิทธิ์</u>	...เธอเหมือน <u>สิ่งศักดิ์สิทธิ์</u> หลัง <u>เครื่องกลาง</u> ข้าว...
35. <u>เครื่องกลาง</u>	...เธอเหมือน <u>สิ่งศักดิ์สิทธิ์</u> หลัง <u>เครื่องกลาง</u> ข้าว...
36. <u>ของกิน</u>	...เธอเหมือน <u>ของกิน</u> ง่ายกินเล่นขบเคี้ยว...
37. <u>ของเล่น</u>	...แท้จริง <u>ของเล่น</u> ก็คือ <u>ของเล่น</u> ...
38. <u>รถยนต์</u>	...ผู้หญิงอย่างเธอ <u>พูด</u> ไปก็กลายเป็น <u>รถยนต์</u> มออยู่ <u>เกส</u> ถนน...
39. <u>ทางผ่าน</u>	...ที่ <u>เขามา</u> ใหม่ <u>เขา</u> คือ <u>ทางผ่าน</u> ...
40. <u>คอกหญ้า</u>	...ถึงเธอจะเป็น <u>คอกหญ้า</u> ไรคาโค ๆ ...
41. <u>กำไร</u>	...หญิงหนึ่งนั่นคือ <u>ดวงใจ</u> หญิงต่อไปคือ <u>กำไร</u> ...
42. <u>สำรอง</u>	...แต่เธอ <u>ศรัทธา</u> ไม่ <u>สมปอง</u> เป็นแค่ <u>เพียง</u> <u>สำรอง</u> ของ <u>กรรม</u> จาบลิ้ง...
43. <u>ลิง</u>	... <u>หลอก</u> ให้ <u>ผม</u> เพื่อ <u>ฝัน</u> ใ <u>ฝัน</u> รอ ยัง <u>มา</u> ส่อ <u>หลอก</u> หลอก <u>สอ</u> เหมือน <u>ลิง</u> ...
44. <u>เสือ</u>	...งู <u>หญิง</u> มัน <u>ยาก</u> เหลือ เธอเป็น <u>เสือ</u> ของ <u>ผู้ชาย</u> ...
45. <u>งู</u>	... <u>หลง</u> ไป <u>อุ่ม</u> ชู <u>เขา</u> กลายเป็น <u>งู</u> ฟ่า <u>ชู</u> คอก <u>เนื้อ</u> ...
46. <u>งูเห่า</u>	... <u>สัส</u> ซา <u>คิง</u> เห่า <u>เลี้ยง</u> ไว้ <u>กัด</u> ไค <u>ลง</u> คอ...
47. <u>เดาวัลย์</u>	...ฉันจะ <u>ปลอก</u> <u>เดาวัลย์</u> ให้ <u>เลือก</u> ประ <u>ชู</u> เอา <u>ไว้</u> คอย <u>ดู</u> เมื่อ <u>ตอน</u> คิด <u>ถึง</u> เธอ...

3.5.2 ประเภทที่เป็นกลุ่มคำ มี 46 แบบเปรียบเทียบ แบ่งเป็นประเภทย่อยตาม
เพศของผู้เปรียบเทียบได้ดังนี้

ก. ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบเทียบ แบบเปรียบเทียบชนิดนี้ตามข้อมูลมี 32 แบบเปรียบเทียบ
ในความเปรียบเทียบดังต่อไปนี้

<u>แบบเปรียบเทียบ</u>	<u>ความเปรียบเทียบ</u>
48. <u>แกงกินแล้ว</u>	... <u>แกงกินแล้ว</u> <u>แก้วที่</u> ราว เธอ <u>มา</u> เอา <u>จะ</u> ที่ <u>ไหน</u> ...
49. <u>แก้วที่ราว</u>	... <u>แกงกินแล้ว</u> <u>แก้วที่</u> ราว เธอ <u>มา</u> เอา <u>จะ</u> ที่ <u>ไหน</u> ...
50. <u>เพชรราว</u>	... <u>เจ้า</u> เป็น <u>เพชร</u> ราว <u>ไค</u> เมื่อ <u>พลา</u> ค <u>ไป</u> ตอง <u>เสีย</u> ใจ <u>ชั่ว</u> กั <u>ลป์</u> ...

<u>แบบเปรียบเทียบ</u>	<u>ความเปรียบเทียบ</u>
51. น้ำตาลก้นเปรี้ยว	...น้องหมดสิ้นราคา ลืมมองเด็กหนาน้ำตาลก้นเปรี้ยว...
52. แดงเดาศาย	...มาลีเคยมีแผลง มันเป็นเพียงแดงเดาศาย...
53. มาลีเคยมีแผลง	...มาลีเคยมีแผลงมันเป็นเพียงแดงเดาศาย...
54. มาลีริมทาง	...รักฉันแล้วซิ หรือเปรียบเทียบมาลีริมทาง...
55. หนูทดลอง	...ไอ้อกเอ๋ยชีวิตเออยชะตา เหมือนหนูเขาเอามาไว้เพื่อ
ทดลอง...
56. ลูกไก่ในกำมือ	...หญิงก็คือลูกไก่ในกำมือ ไค้แล้วก็ไม่เห็นใจ...
57. ตุ๊กตายาง	...อย่างเห็นฉันเป็นเช่นตุ๊กตายาง...
58. สิ่งของรองรับใคร	...เราเป็นคนหรือเป็นสิ่งของรองรับใคร...
59. ของซื้อของขาย	...เขามองเราเหมือนของซื้อของขาย...
60. ของเรียงราย
ตามท้องตลาด	...คงเห็นไค้มางายคั้งของเรียงรายตามท้องตลาด...
61. สินค้าพื้นเมือง	...ศึราคาฉันราวกับว่าสินค้าพื้นเมือง...
62. กองขยะ	...เธอเห็นฉันเป็นเช่นกองขยะ จะทิ้งจะผละฉันไค้มันง่าย
จริงเชียว...
63. สิ่งแปลกเปื้อน	...อย่ามองฉันอย่างเออะเลื้อน คั้งทึ่งว่าฉันเสมือนสิ่งแปลก
เปื้อน...
64. สิ่งโสम्म	...ถูกทอดทิ้งคั้งทึ่งเป็นสิ่งโสम्म...
65. ของค่างชายคา	...เราเกิดมาเป็นหญิงไทยสร้าง ยามที่หยาร้าง
เหมือนของค่างชายคา...
66. กนบูหรี	...เธอคงเห็นฉันเปรียบปรานเหมือนกนบูหรี...
67. กากรัก	...กากรักอย่างฉันคงยังไม่ตาย...
68. เศษอาหาร	...เปรียบเทียบเราเป็นเศษอาหารในจานเหลือเคน...
69. เศษเนื้อข้างเขียง	...หัวใจฉันแหลกแตกแล้วเป็นเสี่ยง ๆ เหมือนเศษเนื้อ
ข้างเขียง...
70. ดอกไม้เมื่อวาน	...เห็นฉันเหมือนคั้งดอกไม้เมื่อวาน หมคความชื่นบานสิ้น
คนอาลัย...

<u>แบบเปรียบเทียบ</u>	<u>ความเปรียบเทียบ</u>
71. หมอนใบเก่า	... <u>แผนอนหมอนใบเก่าใบนี้</u> เธอทำย่ำยีจนไม่มีค่า
ชวนฝัน...
72. ของเก่า	... เธอคงเห็นว่าฉันนั้นเป็น <u>ของเก่า</u> ...
73. วัตถุโบราณ	... <u>วิวาทกันมาไม่เคยพาออกงาน</u> เก็บฉันเป็น
<u>วัตถุโบราณ</u> ...
74. น้ำพริกปลาชุกชุก	... <u>น้ำพริกปลาชุกชุก</u> ฤๅเสกหรือไร ที่จำจึงได้
แอมมีเมื่อยนอย...
75. ผ้าเก่าที่เคล้า
โคลนคม	... ครั้นสนใจองกิมองเป็นของไรค่า เปรียบเหมือน
กับ <u>ผ้าเก่าที่เคล้าโคลนคม</u> ...
76. อีรูปู้น	... เราเหมือน <u>อีรูปู้น</u> คนเหยียบย่ำเกินย่ำจำใจ...
77. หลักทอ	... จะทำสิ่งใดเชื่อทำให้พอ ขอเป็น <u>หลักทอ</u> ให้เธอ
ข้ามไปข้ามมา...
78. ชายคาหลบฝน	... เห็นฉันเป็นอะไร <u>อีรูปู้น</u> ก่อนทอนไม้หรือ <u>ชายคาหลบฝน</u> ...
79. นาวากลางทะเล	... ชีวิตเคี้ยวคายคอกหมูหมายเอกรา <u>คังนาวา</u> ลอยล่องไป
มาก <u>กลางทะเล</u> ...

ข. ผู้ชายเป็นผู้เปรียบเทียบ แบบเปรียบเทียบชนิดนี้ตามข้อมูลมี 14 แบบเปรียบเทียบ
ในความเปรียบเทียบต่อไปนี้

<u>แบบเปรียบเทียบ</u>	<u>ความเปรียบเทียบ</u>
80. เพชรงามน้ำหนึ่ง	... เปรียบเธอ <u>เพชรงามน้ำหนึ่ง</u> ...
81. หลังคาบ้าน	... หรือว่าจะมาเป็น <u>หลังคาบ้าน</u> ของชายคนจน...
82. ดอกไม้ช้ำกลีบ	... ดึงเธอจะเป็น <u>ดอกไม้ช้ำกลีบ</u> เพราะคองมือชาย...
83. แดงเดาตาย	... ดึงเป็น <u>หนุมทั้งแดง</u> ฉันยอมกิน <u>แดงเดาตาย</u> ...
84. น้ำตาลก้นแก้ว	... <u>น้ำตาลก้นแก้ว</u> เขาชิมเจ้าแล้วจึงหยดถึงมือที่...
85. มีคคม	... อนิจจานารีนี่ <u>แสนแปลก</u> ... เป็น <u>ภูษิมิตรแท้และมีคคม</u> ...
86. ภูษิม	... อนิจจานารีนี่ <u>แสนแปลก</u> ... เป็น <u>ภูษิมิตรแท้และมีคคม</u> ...

<u>แบบเปรียบเทียบ</u>	<u>ความเปรียบเทียบ</u>
87. ปู่ไขหลง	...แม่ <u>ปู่ไขหลง</u> น้องคงมีไข <u>เค็มทอง</u> ...
88. ไก่หลง	...แม่ <u>นายไก่หลง</u> จาก <u>ตงหวัง</u> จะ <u>ส่องแสง</u> ...
89. ไก่ตาฟาง	...หมก <u>สิ้น</u> ความ <u>สาว</u> แกลง <u>หมอนวัก</u> ก็ <u>คง</u> เป็นไป ไม่ <u>ไค้</u> ก็ <u>เลย</u> ต้องไปเป็น <u>ไก่ตาฟาง</u> ...
90. วัวควาย	...ซ้ำ <u>ถูก</u> ประ <u>ณาม</u> หยาม <u>ตัว</u> เหมือน <u>วัว</u> เหมือน <u>ควาย</u> ...
91. ทรายไต้ถุนศึก	...จะ <u>ยอม</u> เป็น <u>ทรายไต้ถุนศึก</u> รอ <u>วัน</u> จ <u>ม</u> ล <u>ัก</u> ส <u>ั้น</u> ร <u>าคา</u> ...
92. แกงด้วยเกา	... <u>แกง</u> ด้วย <u>เกา</u> ค <u>ัก</u> ก <u>ัน</u> เคย <u>ลึน</u> มา <u>นาน</u> ...
93. เรือขึ้นคาน	...ผมจะ <u>บอก</u> ให้ <u>เอา</u> บุญ <u>แกล</u> แล้ว <u>คุณ</u> เปรียบเทียบ <u>เรือขึ้นคาน</u> ...

จำนวนข้อมูลประเภทต่าง ๆ ของแบบเปรียบเทียบอาจสรุปด้วยตารางต่อไปนี้

เขตของผู้เปรียบเทียบ	ผู้หญิง	ผู้ชาย	รวม
โครงสร้างของแบบเปรียบเทียบ			
คำนามคำเดียว	22	25	47
กลุ่มคำ	32	14	46
			93

ตารางที่ 3.1 จำนวนแบบเปรียบเทียบแบ่งตามโครงสร้างของแบบเปรียบเทียบและเพศของผู้เปรียบเทียบ

จากตารางที่ 3.1 สรุปได้ว่า ผู้เปรียบเทียบที่เป็นชายใช้แบบเปรียบเทียบที่มีโครงสร้างเป็นคำนามคำเดียวมากกว่าที่เป็นกลุ่มคำในขณะที่ผู้หญิงใช้แบบเปรียบเทียบที่มีโครงสร้างที่เป็นกลุ่มคำมากกว่าที่เป็นคำนามคำเดียว

3.6 ความหมายของแบบเปรียบเทียบ

การกำหนดหรือให้อรรถลักษณะของแบบเปรียบเทียบที่จัดไว้ใน 3.5 แตกต่างไปตามลักษณะโครงสร้างของแบบเปรียบเทียบ กล่าวคือ

3.6.1 แบบเปรียบเทียบที่มีโครงสร้างเป็นคำนามคำเดียว วิเคราะห์ความหมายของแบบเปรียบเทียบนี้ได้แสดงแล้วใน 3.3 คือ ไซพจนานุกรมฉบับมติขสสถานฉบับ 2493 และแหล่งอื่น ๆ เช่น การศึกษาค้นคว้า การสัมภาษณ์ การสอบถาม ฯลฯ วิธีการดังกล่าวสามารถกำหนดคอรรถลักษณ์ของแบบเปรียบเทียบ ๆ ที่เป็นคำนามคำเดียวได้ดังนี้

1. ขาว

- (ท) + พืช
- (ท) + สิ่งที่อยู่ภายในผลไม้
- (อ) + ส่วนที่ทำให้เกิดเป็นต้นอ่อนต่อไป
- (อ) + มี 1 เท่านั้นในแต่ละผล

2. ไมลมหก

- (ท) + พืช
- (ท) + มีอายุชั่วฤดูหนึ่ง
- (อ) + มีดอก/ผลโต 1 ครั้ง

3. ขึ้นปลาบัน

- (ท) + อวัยวะของสัตว์
- (ท) + ส่วนที่อยู่ติดจากคอไปถึงครีบท้องของปลา
- (อ) + ส่วนที่ไซผสมพันธุ์
- (อ) + มี 1 เท่านั้นในปลาแต่ละตัว

4. ไซแดง

- (ท) + ผลผลิตของสัตว์
- (อ) + ส่วนที่อยู่ตรงกลางของไซ
- (อ) + ส่วนที่ทำให้เกิดเป็นตัวอ่อนต่อไป
- (อ) + มี 1 เท่านั้นในไซแต่ละฟอง

5. ไซ

- (ท) + ผลผลิตของสัตว์
- (อ) + ส่วนที่เป็นตัวอ่อนต่อไป
- (อ) + มี 1 เท่านั้นในหนึ่งฟอง

6. เครื่องทกลอง

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + เป็นของหรือเครื่องใช้สำหรับลองทำ
- (อ) + ไซเพียงครั้งคราวเฉพาะในเวลาทกลอง
- (อ) + ไซเพื่อนำไปตั้งสิ่งหรือผลที่ทต้องการ

7. บันได

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + ทำเป็นชั้น ๆ สำหรับก้าวขึ้นลง
- (อ) + คนใช้เพียงครั้งคราว
- (อ) + ใช้เพื่อนำไปสู่สิ่งที่ต้องการและดีกว่า

11. ตุ๊กตา

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + ทำเป็นรูปคนขนาดเล็ก
- (อ) + ของเล่นเพียงครั้งคราว
- (อ) + หาง่าย

8. ศาสา

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + ทักษะ
- (อ) + คนใช้ทักษะเพียงครั้งคราว
- (อ) + ใช้ทักษะก่อนไปสู่สถานที่ที่ต้องการและดีกว่า

12. มวนบุหรี่

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + ยามวน
- (ท) + ใช้สำหรับสูบ
- (อ) + คนสูบเพียงครั้งคราวเมื่ออยาก
- (อ) + หาง่าย

9. สะพาน

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + ใช้สำหรับข้ามลำน้ำ
- (อ) + คนใช้เพียงครั้งคราว
- (อ) + ใช้เพื่อนำไปสู่สถานที่ที่ต้องการและดีกว่า

13. เข็ช

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + ใช้สำหรับล่อสัตว์
- (อ) + คน/สัตว์กินเวรหาหัว
- (อ) + หาง่าย

10. ทางผ่าน

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + ถนนหรือทาง
- (อ) + คนใช้เพียงครั้งคราว
- (อ) + ใช้เพื่อไปสู่สถานที่ที่ต้องการและดีกว่า

14. กอนอิฐ

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + ทำจากดินเป็นรูปเหลี่ยม
- (อ) - มีชีวิตจิตใจ

15. หอนไม้

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + ถูกตัดเป็นท่อนคันทันหรืออื่น
- (อ) - มีชีวิตจิตใจ

16. ญาติ

- (ท) + พี่
- (อ) + ชื่นเองตามธรรมชาติ
- (อ) + หางาย
- (อ) - คนตอการ

17. กาก

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + ส่วนที่คัดเอาของคือออกแล้ว
- (อ) + ของทิ้ง
- (อ) - คนตอการ

18. เคน

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + ของที่เหลือ
- (อ) + ของทิ้ง
- (อ) - คนตอการ

19. กินเหนียว

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + วัตถุประสงค์ของพื้นโลก
- (ท) + เหนียว
- (อ) + คนใช้ขึ้นเป็นสิ่งที่ต่าง ๆ ใดตามตอการ

20. ไม่เลื่อย

- (ท) + พี่
- (อ) + หอทวเวียนเกาะสิ่งอื่น เพื่อเป็นหลัก
- (อ) + หังพาอาศัยสิ่งอื่น

21. ลูกไก่

- (ท) + สัตว์เล็ก ๆ
- (ท) + มีปีกคล้ายนก
- (อ) + หังพาอาศัยพ่อแม่

22. ส่วนเกิน

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + ส่วนที่มากเกินไป
- (อ) - จำเป็นสำหรับชีวิต

23. ดวงตะวัน/ดวงสุริย์

- (ท) + ธรรมชาติ
- (ท) + ดวงอาทิตย์
- (อ) + มี 1 เท่านั้น
- (อ) + บ่อเกิดของพลังงานต่าง ๆ
- (อ) + ทำให้สิ่งต่าง ๆ ในโลกมีชีวิตอยู่ได้

24. เือน

- (ท) + ธรรมชาติ
- (ท) + มี 1 ดวงเท่านั้น
- (อ) + ให้แสงสว่างส่องทางเวลากลางคืน

25. หัวใจ

- (ท) + อวัยวะของคน/สัตว์
- (อ) + มี 1 เท่านั้นในแต่ละคน/สัตว์
- (อ) + ทำหน้าที่คัดเลือกให้มนุษย์เวียนเลี้ยงร่างกาย
- (อ) + เป็นเครื่องหมายของการมีชีวิต

26. ดวงใจ

- (ท) + อวัยวะของสัตว์
- (ท) + หัวใจ
- (อ) + มี 1 เท่านั้น
- (อ) + ทำหน้าที่คัดเลือกให้หมุนเวียน
เลี้ยงร่างกาย
- (อ) + เป็นเครื่องหมายของการมี
ชีวิต

27. กาย

- (ท) + อวัยวะของคน/สัตว์
- (ท) + ตัว
- (อ) + มี 1 เท่านั้นในแต่ละคน/สัตว์

28. น้ำ

- (ท) + ธรรมชาติ
- (ท) + ชาติประกอบชนิดเหลว
- (ท) + ไชคม/อาบ
- (อ) + ทำให้สิ่งต่าง ๆ มีชีวิต
อยู่รอด

29. แกวงตา

- (ท) + อวัยวะของคน/สัตว์
- (ท) + อยู่กลางดวงตา
- (อ) + เป็นส่วนสำคัญของตา
- (อ) + ทำให้คน/สัตว์มองเห็น

30. ดวงตา

- (ท) + อวัยวะของคน/สัตว์
- (อ) + เป็นส่วนสำคัญของอวัยวะ
ของคน/สัตว์อย่างหนึ่ง
- (อ) + ทำให้คน/สัตว์มองเห็น

31. มณี

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + แก้วหรือหิน
- (อ) + มีราคา
- (อ) - หางาย

32. ดวงมณี

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + แก้วหรือหินที่มีลักษณะกลม
- (อ) + มีราคา
- (อ) - หางาย

33. ดวงแก้ว

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + แก้วที่มีลักษณะกลม
- (อ) + มีราคา
- (อ) - หางาย

34. สิ่งศักดิ์สิทธิ์

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + ของขลัง
- (อ) + ใหญ่กว่ามากว่าไทย

35. เครื่องกลาง

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + บอกเหตุการณ์ล่วงหน้า
- (อ) + ใหญ่กว่ามากว่าไทย

36. ของกิน

- (ท) + สิ่งของพวกอาหาร
- (ท) + ใช้สำหรับกิน
- (อ) + กินเพียงครั้งคราวเมื่อต้องการ
- (อ) + หาง่าย

37. ของเล่น

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + สำหรับเล่น
- (อ) + เล่นเพียงครั้งคราวเมื่ออยาก
- (อ) + หาง่าย

38. รถยนต์

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + ยานพาหนะมีล้อ
- (ท) + ใช้แรงระเบิดเคลื่อนเครื่อง
- (อ) + คนใช้เพียงครั้งคราวเมื่อต้องการเดินทาง
- (อ) + หาง่าย

39. ทางผ่าน

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + ถนนหรือทาง
- (อ) + คนใช้เพียงครั้งคราว
- (อ) + ใช้เพื่อไปสู่สถานที่ที่ต้องการและดีกว่า

40. คอกหญ้า

- (ท) + ที่ขังนิกเล็ก
- (อ) + ขึ้นเองตามธรรมชาติ
- (อ) + หาง่าย
- (อ) - คนต้องการ

41. กำไร

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + ผิดที่ได้เกินต้นทุน
- (อ) - จำเป็นสำหรับชีวิต

42. สำรอง

- (ท) + สิ่งของ
- (ท) + มีไว้เผื่อเหลือเผื่อขาด
- (อ) - จำเป็นสำหรับชีวิต

43. ลิง

- (ท) + สัตว์ป่า
- (ท) + เลี้ยงลูกด้วยนม
- (ท) + ชอบอยู่บนต้นไม้
- (อ) - มีความจริงจัง
- (อ) + อาจเป็นอันตรายต่อคน/สัตว์

44. เลื่อ

- (ท) + สัตว์ป่า
- (ท) + ทราย
- (ท) + กินสัตว์อื่นเป็นอาหาร
- (อ) + เลียงไม่เชื่อง
- (อ) + อาจเป็นอันตรายต่อคน/สัตว์

45. งู

- (ท) + สัตว์เลื้อยคลายอก
- (อ) + มักเป็นสัตว์มีพิษ
- (อ) + เลียงไม่เชื่อง
- (อ) + อาจเป็นอันตรายต่อคน/สัตว์

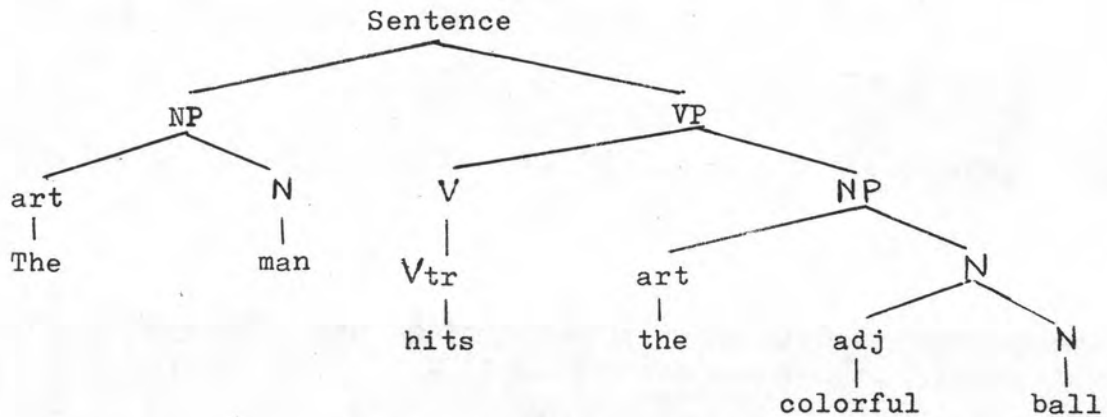
46. งูเห่า

- (ท) + สัตว์เลื้อยคลายอก
- (อ) + พิษร้ายแรงมาก
- (อ) + เลียงไม่เชื่อง
- (อ) + อาจเป็นอันตรายต่อคน/สัตว์

47. เถาวัลย์

- (ท) + พืช
- (ท) + ลักษณะเป็นเถา
- (อ) + เกาะเกี่ยวคน/สิ่งอื่นเพื่อเป็นหลัก
- (อ) + เกาะเกี่ยวโดยไม่เลือก

3.6.2 แบบเปรียบเทียบที่มีโครงสร้างเป็นกลุ่มคำ ความหมายของแบบเปรียบเทียบนี้ไม่สามารถหาได้จากพจนานุกรมหรือจากแหล่งอื่น ๆ ในการศึกษาวิจัยจะได้ให้ความหมายของแบบเปรียบเทียบนี้ตามการวิเคราะห์ความหมายของวลีของ แคทส์¹ ซึ่งตีความหมายของวลีตามลักษณะโครงสร้างในไวยากรณ์ปริวรรต แคทส์ให้ตัวอย่างประโยคว่า The man hits the colorful ball. ซึ่งมีโครงสร้างที่แสดงด้วยแผนภูมิได้ดังต่อไปนี้

จะเห็นว่าที่ปลายกิ่งของต้นไม้ต่างก็เป็นคำศัพท์ คำศัพท์แต่ละคำศัพท์เหล่านี้จะมีรรถลักษณะที่มาจากนั้น แคทส์ใช้กฎที่เรียกว่ากฎการตีความหมาย (projection rules) เพื่อหาการตีความหมาย และกฎการตีความความหมายนี้จะตีความความหมายของคำศัพท์เข้าด้วยกันตามระดับ (level) ของโครงสร้าง จากล่างสุดไปหาบนสุดตามลักษณะของความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ (syntactic relation) สำหรับกลุ่มคำหรือวลี colorful ball นั้น แคทส์แสดงวิธีการให้ความหมายดังนี้

- ก. ไห้รรถลักษณะแสดงความหมายทุกความหมายของ colorful และ ball
- colorful₁ → adjective → (color) → [abounding in contrast or variety of bright colors] <(physical object) ∨ (social activity)>

1 Katz and Postal, (1964) หน้า 21-22

colorful₂ → adjective → (evaluative) → [having distinctive character, vividness, or picturesqueness]
 <(aesthetic object)∨(social activity)>

ball₁ → noun concrete → (social activity) → (large) (assembly) → [for the purpose of social dancing]

ball₂ → noun concrete → (physical object) → [having globular shape]

ball₃ → noun concrete → (physical object) → [solid missile for projection by engine of war]

ความหมายของ เครื่องหมายต่าง ๆ ในแต่ละคำศัพท์ที่อธิบายไว้แล้วใน 2.2.3

ข. ไวยากรณ์ของความหมาย ถ้ากลุ่มคำประกอบด้วยคำนามที่เป็น คำหลักและคำขยาย ความหมายของคำนามหลักและคำขยายจะเชื่อมใหม่เป็นรูปของ ความหมายรวม (lexical string) ของคำแต่ละคำดังนี้

lexical string₁ → syntactic markers of head noun → (a₁) (a₂) ... (a_n) → [1] <1 >

lexical string₂ → syntactic markers of modifier → (b₁) (b₂) ... (b_n) → [2] <2 >

ดังนั้น ความหมายของคำ ball ซึ่งเป็นคำนามหลักคือ (social activity)(large) (assembly)(physical object)(physical object) [for the purpose of social dancing] [having globular shape] [solid missile for projection by engine of war] และความหมายของ color คือ (color) (evaluative) [abounding in contrast or variety of bright colors] [having distinctive character, vividness, or picturesqueness] <<(physical object)∨(social activity)> <(aesthetic object)∨(social activity)>>>

กฎการตีความความหมายจะรวมความหมายของคำศัพท์ทั้ง 2 คำ ดังนี้ คือ

lexical string₁ + lexical string₂ → syntactic markers

(a₁)(a₂)... (a_n) → (b₁)(b₂)... (b_n) → [[2][1]] <1>

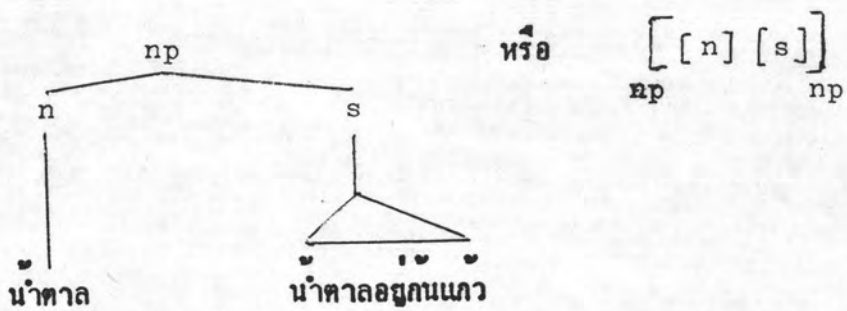
ข้อสังเกตในการรวมความหมายของคำศัพท์ทั้ง 2 คือ ธรรมชาติที่แยกความหมายของคำที่ 2 คือ [2] มาก่อนคำที่ 1 คือ [1] เพราะตามลักษณะโครงสร้างนามวลที่นำมาและคำขยายในภาษาอังกฤษ คำขยายต้องมาก่อนหรือนำหน้าคำนามหลัก และธรรมชาติเลือกความหมายเฉพาะนั้นจะใช้ของคำที่ 1 คือ <1> เท่านั้น เพราะคำที่ 1 คือ คำนามหลักนั้นเป็นคำที่มีความหมายสำคัญ ดังนั้น เมื่อนำความหมายของ colorful

กับ ball มารวมกัน โดยกฎการตีความความหมายจะได้ความหมายหลายความหมาย ดังนี้

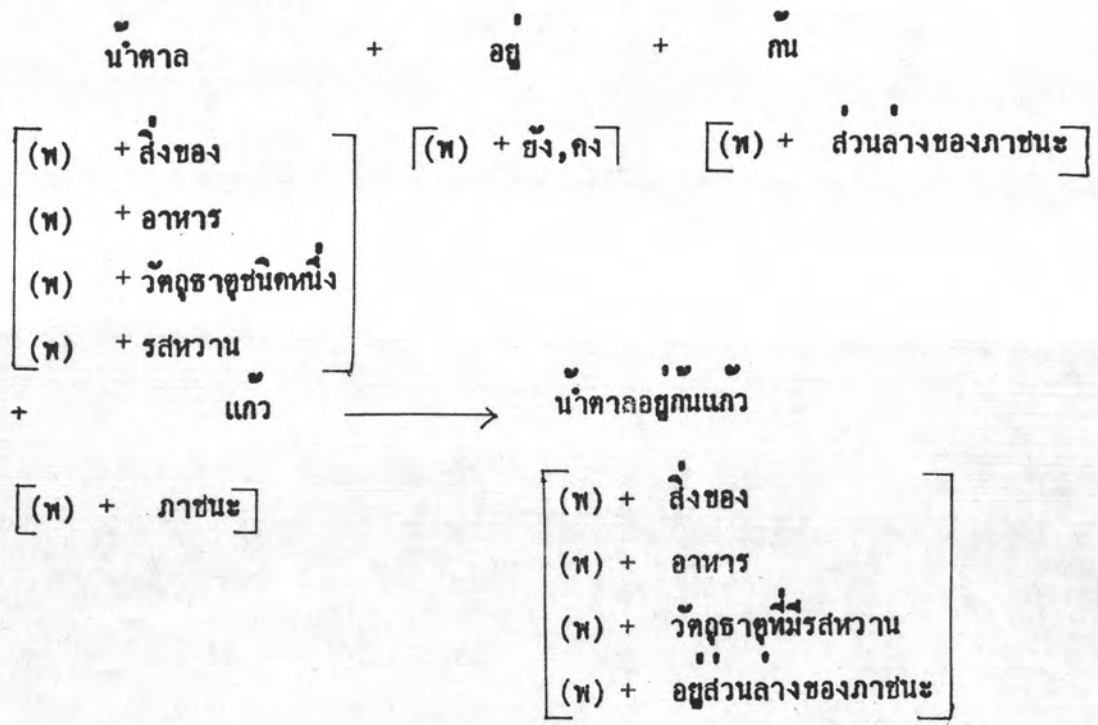
1. colorful + ball → noun concrete → (social activity)
(large)(assembly)(color) → [[abounding in contrast or variety of bright colors] [for the purpose of social dancing]]
2. colorful + ball → noun concrete → (physical object)
(color) → [[abounding in contrast or variety of bright colors] [having globular shape]]
3. colorful + ball → noun concrete → (physical object)
(color) → [[abounding in contrast or variety of bright colors] [solid missile for projection by engine of war]]
4. colorful + ball → noun concrete → (social activity)
(large)(assembly)(evaluative) → [[having distinctive character, vividness, or picturesqueness] [for the purpose of social dancing]]

สิ่งที่น่าสังเกตในการรวมความหมายของคำ colorful กับ ball คือ ความหมายที่ได้จากการรวม (derived readings) มีเพียง 4 ความหมาย ตอนที่จะเป็น 6 ความหมาย สาเหตุที่ได้ความหมายเพียง 4 ความหมายดังกล่าว เพราะว่า ในความหมายที่ 2 ของ colorful (หรือ colorful₂) นั้น เมื่อรวมกับความหมายของคำ ball จะพบว่า อรรถลักษณะที่เลือกความหมายเฉพาะใน colorful₂ คือ <(aesthetic object)∨(social activity)> กำหนดให้ colorful₂ เกิดกับ ball₁ เท่านั้น ไม่สามารถเกิดกับ ball₂ และ ball₃ ได้ หรือถ้าเกิดก็จะเป็นความหมาย (semantic anomaly) หรือไม่เป็นที่ยอมรับ ควบเหตุผลดังกล่าว colorful ball จึงมีความหมายเพียง 4 ความหมาย

ผู้วิจัยจะใช้วิธีการตีความความหมายกลุ่มคำของแคทส์ มาใช้กับแบบเปรียบเทียบ ชนิดที่มีโครงสร้างเป็นกลุ่มคำ คือ วิเคราะห์โครงสร้างของกลุ่มคำ และตีความหมายตามโครงสร้างทางไวยากรณ์ เช่น "น้ำตาลกวนแก้ว" จะแยกโครงสร้างเป็น

เมื่อได้โครงสร้างแล้ว¹ ผู้วิจัยจะใช้กฎการตีความหมายเพื่อรวมความหมายตามลักษณะ
 ของความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์คือ s หรือ นำตาลอยู่กนแกว ซึ่งประกอบด้วย คำ
 "น้ำตาล" "อยู่" "กน" "แกว" การหาความหมายของคำศัพท์ดังกล่าวใช้วิธีการ
 เกี่ยวที่กล่าวใน 3.3 คือ ใช้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน 2493 จะให้ความหมาย
 ของศัพท์ทั้ง 4 คำ และความหมายรวมดังนี้

เมื่อรวมความหมายของ "น้ำตาลอยู่กนแกว" กับความหมายของคำนามหลัก "น้ำตาล"
 จะให้ความหมายของกลุ่มคำ "น้ำตาลกนแกว" ความหมายของกลุ่มคำดังกล่าว นอกจาก
 จะมีความหมายเดิมของกลุ่มคำแล้ว ยังมีความหมายที่ไต่จากแหล่งอื่น ๆ (ซึ่งได้กล่าวใน 3.3)

¹ สำหรับการรวมโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์นั้นจะไม่กล่าวถึงในที่นี้ เช่นจะไม่พูดถึงกฎปริวรรต
 ที่แสดงการรวมประโยคซ้อน (embedded sentence) ทั้งนี้เพราะวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
 ไม่ศึกษาเรื่องวากยสัมพันธ์โดยตรง

ที่จะทำให้ความหมายของกลุ่มคำนี้สมบูรณ์ขึ้น ความหมายที่เพิ่มขึ้นคือ [+ ผ่านการ
ถูกกิน/ชิม/ใช้แล้ว] และ[- คนต้องการ] ดังนั้น ความหมายของกลุ่มคำ "น้ำคาลกนแก้ว"
เขียน ใหม่ได้ ดังนี้

น้ำคาลกนแก้ว

(ท)	+	สิ่งของ
(ท)	+	อาหาร
(ท)	+	วัตถุธาตุที่มีรสหวาน
(ท)	+	อยู่ส่วนกลางของภาชนะ
(อ)	+	ผ่านการถูกกิน/ชิม/ใช้แล้ว
(อ)	-	คนต้องการ

ในบางกรณีความหมายรวมของกลุ่มคำจะแตกต่างไปจากความหมายเดิม
ของคำแต่ละคำ สาเหตุที่เป็นเช่นนั้นเพราะอิทธิพลของความหมายของคำขยายที่มีต่อคำนาม
ที่เป็นคำนามหลัก เช่น ความหมายของ "ตุ๊กตา" และ "ช่าง" ตามพจนานุกรมฉบับ
ราชบัณฑิตยสถาน 2493 คือ

ตุ๊กตา	+	ช่าง
(ท) + ของเล่น]	(ท) + ช่างไม้
(ท) + ทำเป็นรูปคนขนาดเล็ก		

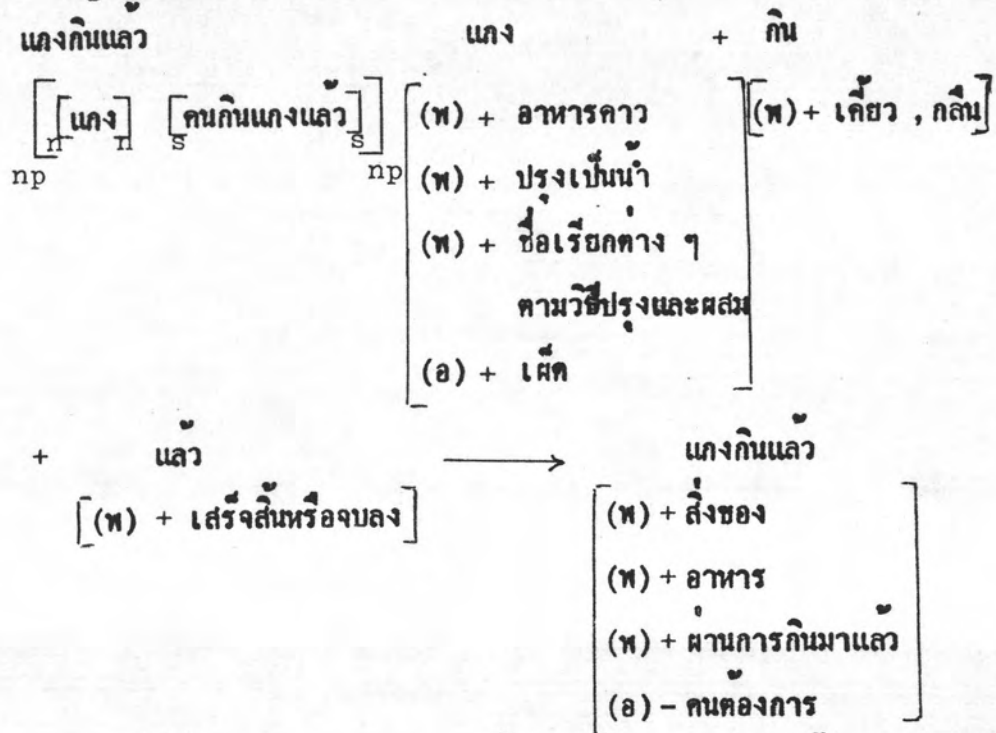
เมื่อนำคำทั้งสองมารวมกันเป็นกลุ่มคำ "ตุ๊กตาสช่าง" จะเกิดความหมายดังนี้

ตุ๊กตาสช่าง
(ท) + ของเล่นที่ทำจากช่าง
(ท) + ทำเป็นรูปผู้หญิง

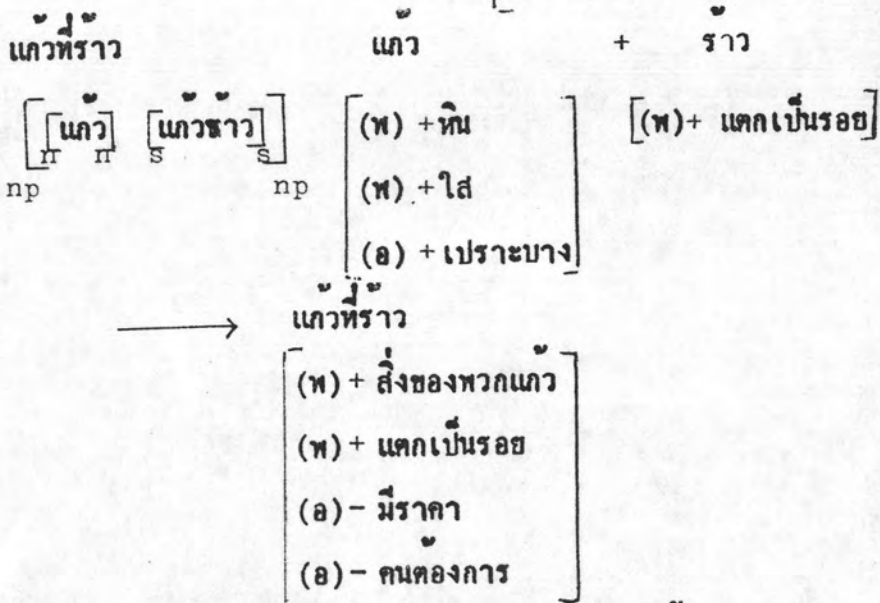
ความหมายที่เปลี่ยนไปคือ เปลี่ยนจาก [+ทำเป็นรูปคนขนาดเล็ก] เป็น [+ทำเป็นรูปผู้หญิง]
อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยกำหนดให้แหล่งที่มาของความหมายที่แตกต่างไปจากเดิมของคำนี้
มาจากแหล่ง (ท) เพราะถือว่าความหมายที่เปลี่ยนไปนี้เกิดจากอิทธิพลของคำขยาย

ทวยวธิการคังกลาว ศววจยจะไดใหความทมาขของแบบเปรยบที่เป
 วมคำในขอมลวหยามพนธคังคอปน

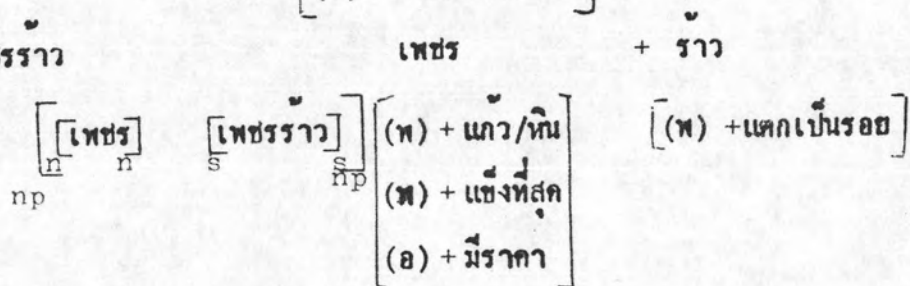
48. แวงกนแลว

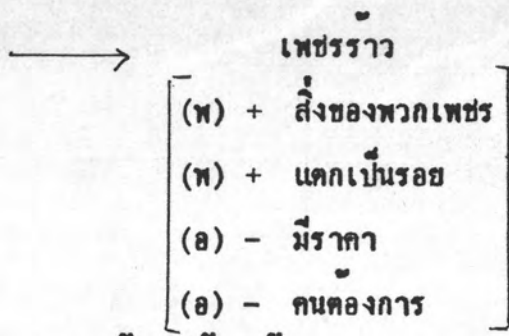

49.

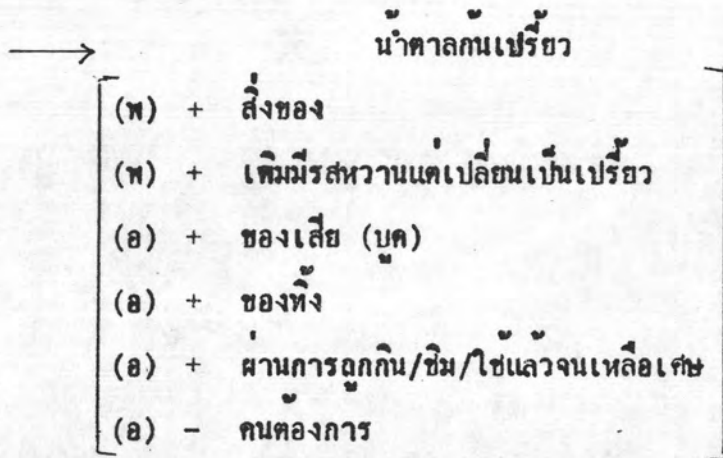
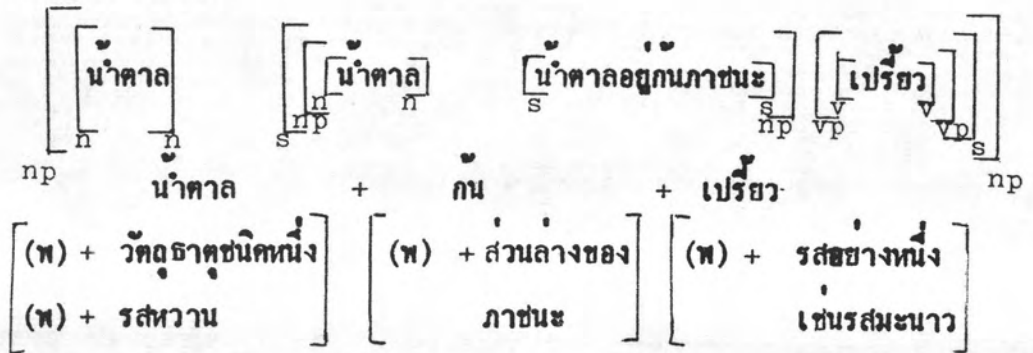

50. เพชรราว

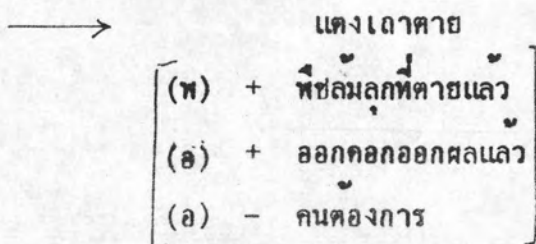
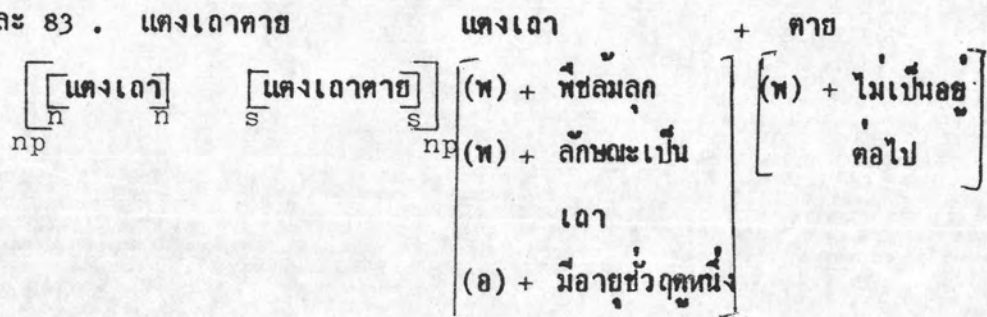

51. น้ำตาลก้นเปรี้ยว

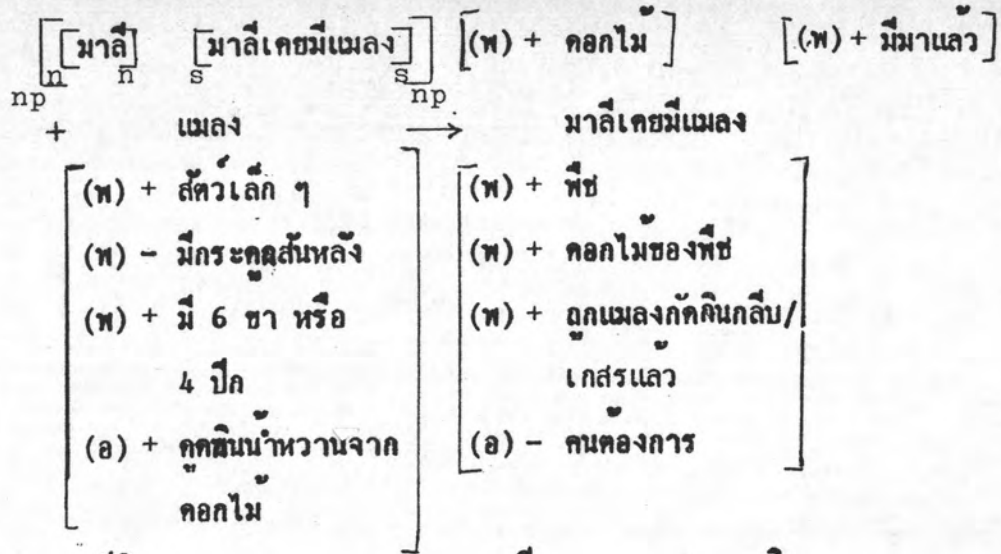
52 และ 83 . แดงเดาศาย

53. มาลีเคยมี่แมลง

มาลี

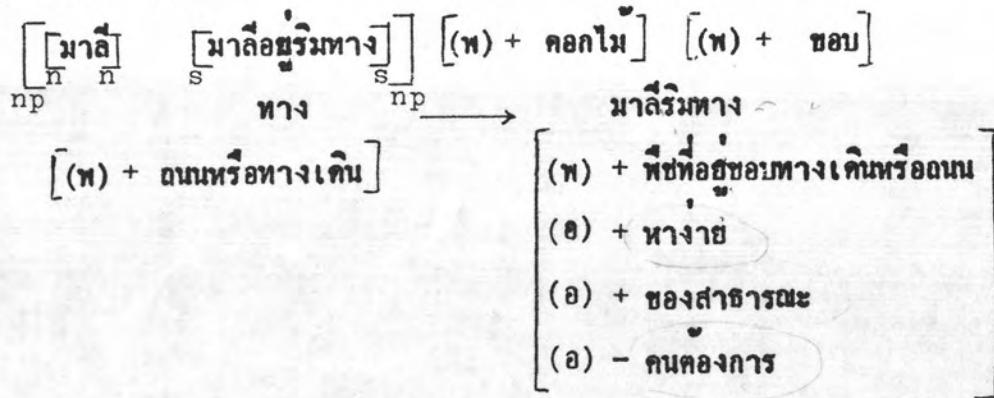
+ เคยมี่

54. มาลีริมทาง

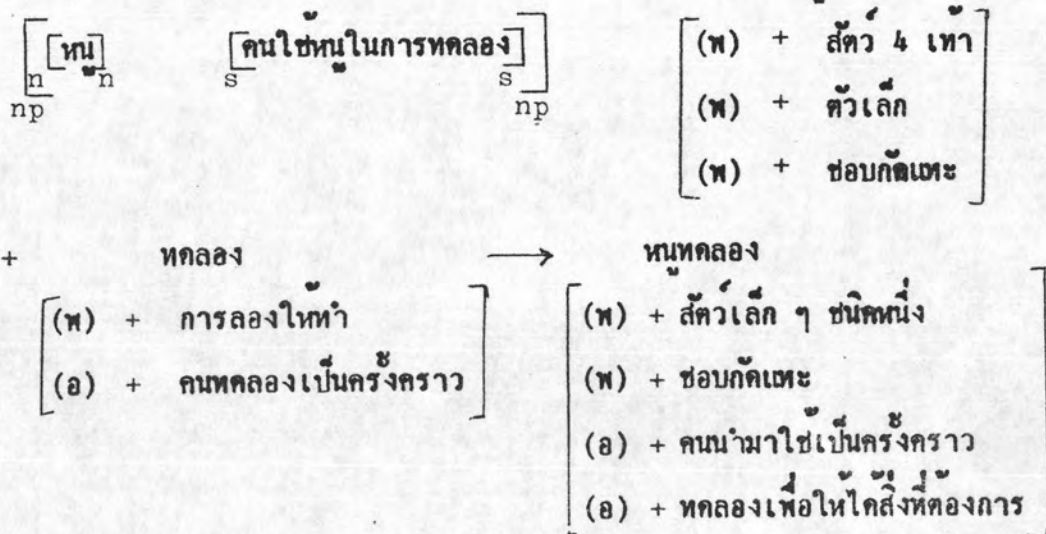
มาลี

+ ริม

55. หนุทดลอง

หนุ

56. ลูกโลกในกำมือ

$\left[\begin{array}{c} \text{ลูกโลก} \\ \text{np} \end{array} \right] \quad \text{pp} \quad \left[\begin{array}{c} \text{ในกำมือ} \\ \text{pp} \\ \text{np} \end{array} \right]$

ลูกโลก + ใน
 $\left[\begin{array}{l} \text{(ท) + สัตว์เล็ก ๆ มีปีก} \\ \text{คล้ายนก} \\ \text{(ท) + ฟังหาอาศัยพ่อแม่} \end{array} \right] \left[\text{(ท) + ภายใน} \right]$

+ กำมือ
 $\left[\text{(ท) + อุ้มมือเมื่องอเข่า} \right]$

ลูกโลกในกำมือ
 $\left[\begin{array}{l} \text{(ท) + สัตว์เล็ก ๆ มีปีกคล้ายนก} \\ \text{(ท) + ฟังหาอาศัยพ่อแม่} \\ \text{(ท) + อยู่ในอุ้งมือของคน} \\ \text{(อ) + เจ้าของอุ้งมือเป็นผู้กำหนด} \\ \text{ชีวิตและความเป็นไป} \end{array} \right]$

57. ตุ๊กตาช่าง

$\left[\begin{array}{c} \text{ตุ๊กตา} \\ \text{np} \end{array} \right] \left[\begin{array}{c} \text{ตุ๊กตาทำจากยาง} \\ \text{ns} \\ \text{np} \end{array} \right]$

ตุ๊กตา
 $\left[\begin{array}{l} \text{(ท) + ของเล่น} \\ \text{(ท) + ทำเป็นรูปคนขนาดเล็ก} \\ \text{(อ) + ของเล่นเพียงครั้งคราว} \\ \text{(อ) + หาง่าย} \end{array} \right]$

+ ยาง
 $\left[\text{(ท) + ยางไม้} \right]$

ตุ๊กตาช่าง
 $\left[\begin{array}{l} \text{(ท) + สิ่งของที่ทำจากยาง} \\ \text{(ท) + ทำเป็นรูปผู้หญิง} \\ \text{(อ) + เพื่อบำบัดความตองการทางเพศ} \\ \text{(อ) + ใช้ชั่วคราวเมื่อมีความตองการ} \\ \text{(อ) + หาง่าย} \end{array} \right]$

58. ¹สิ่งของ_n ¹รองรับ_n ¹ใคร

$$\begin{array}{ccc}
 \left[\begin{array}{cc} \text{สิ่งของ} \\ n \quad n \end{array} \right]_{np} & \left[\begin{array}{cc} \text{สิ่งของรองรับใคร} \\ s \quad s \end{array} \right]_{np} & \left[(\text{ท}) + \text{สิ่งต่าง ๆ} \right] \quad \left[(\text{ท}) + \text{รับ} \right] \\
 + \text{ใคร} & \longrightarrow & \text{สิ่งของรองรับใคร} \\
 \left[(\text{ท}) + \text{ความอยากหรือใส่ในรองเท้า} \right] & & \left[\begin{array}{l} (\text{ท}) + \text{สิ่งของ} \\ (\text{อ}) + \text{เพื่อนำบทความ} \\ \text{ทางเพศ} \\ (\text{อ}) + \text{ใช้ชั่วคราวเมื่อมีความ} \\ \text{ต้องการทางเพศ} \\ (\text{อ}) + \text{หางาย} \end{array} \right]
 \end{array}$$

59. ¹ของ_{np} ¹ชื่อ_{np} ¹ของ_{np} ¹ชาย_{np} ¹ของ_{np} ¹ชื่อ_{np} ¹ของ_{np} ¹ชาย_{np}

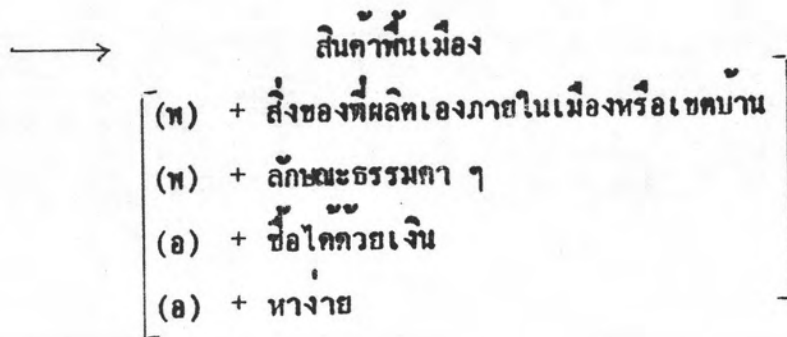
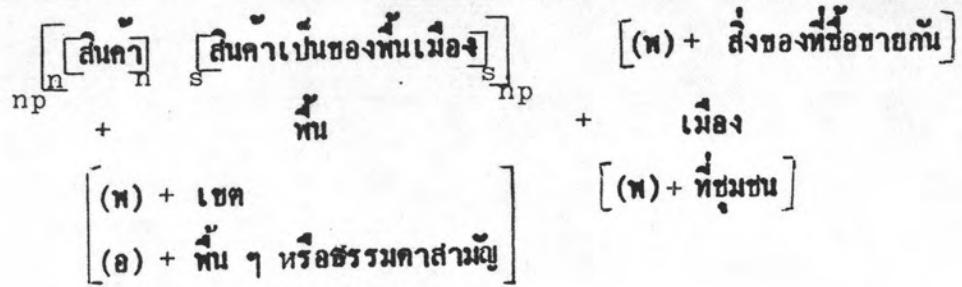
$$\begin{array}{ccc}
 \left[\begin{array}{cc} \text{ของชื่อ} \\ np \quad np \end{array} \right]_{np} & \left[\begin{array}{cc} \text{ของชาย} \\ np \quad np \end{array} \right]_{np} & \left[(\text{ท}) + \text{สิ่งต่าง ๆ} \right] \quad \left[(\text{ท}) + \text{เอาเงินแลกกับของ} \right] \\
 + \text{ชาย} & \longrightarrow & \text{ของชื่อของชาย} \\
 \left[(\text{ท}) + \text{เอาของแลกเงินตรา} \right] & & \left[\begin{array}{l} (\text{ท}) + \text{สิ่งของ} \\ (\text{อ}) + \text{ชื่อได้ควยเงิน} \\ (\text{อ}) + \text{หางาย} \end{array} \right]
 \end{array}$$

60. ¹ของ_{np} ¹เรื่อง_s ¹ราย_s ¹ตาม_s ¹ทอง_s ¹ตลาด_s ¹ของ_{np} ¹เรื่อง_s ¹ราย_s ¹ตาม_s ¹ทอง_s ¹ตลาด_s

$$\begin{array}{ccc}
 \left[\begin{array}{cc} \text{ของ} \\ n \quad n \end{array} \right]_{np} & \left[\begin{array}{cc} \text{สิ่งของเรื่องรายตามทองตลาด} \\ s \quad s \end{array} \right]_{np} & \left[(\text{ท}) + \text{สิ่งต่าง ๆ} \right] \\
 + \text{เรื่องราย} & + \text{ตามทองตลาด} & \\
 \left[(\text{ท}) + \text{เรื่อยไปไม่ขาดระยะ} \right] & & \left[(\text{ท}) + \text{ที่ชุมชนชื่อชายสิ่งของต่าง ๆ} \right] \\
 \longrightarrow & \text{ของเรื่องรายตามทองตลาด} & \\
 \left[\begin{array}{l} (\text{ท}) + \text{สิ่งของที่มีชายตามชุมชน} \\ (\text{อ}) + \text{ชื่อได้ควยเงิน} \\ (\text{อ}) + \text{หางาย} \end{array} \right]
 \end{array}$$

61. สินค้าพื้นเมือง

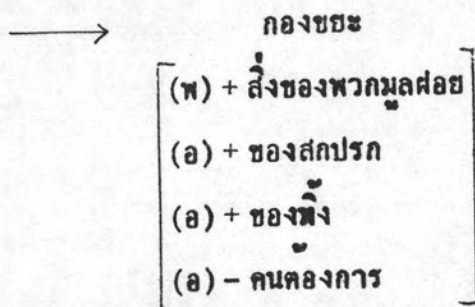
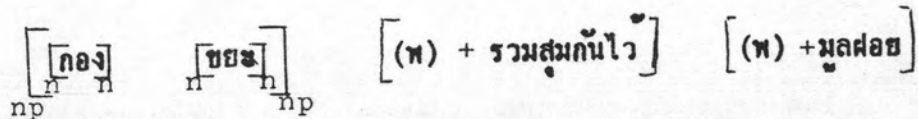
สินค้า

62. กองขยะ

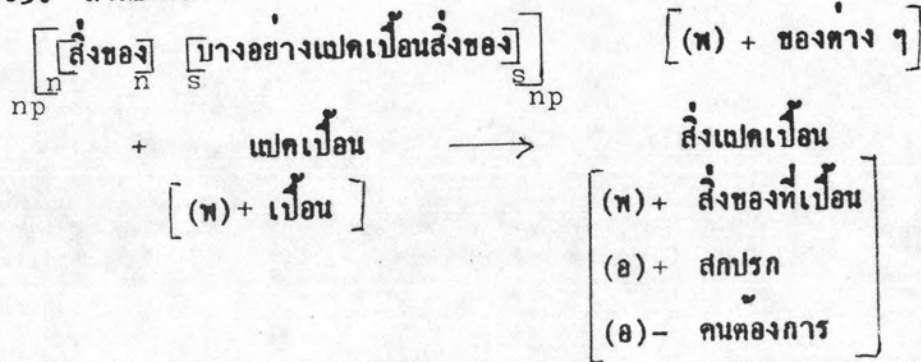
กอง

+ ขยะ

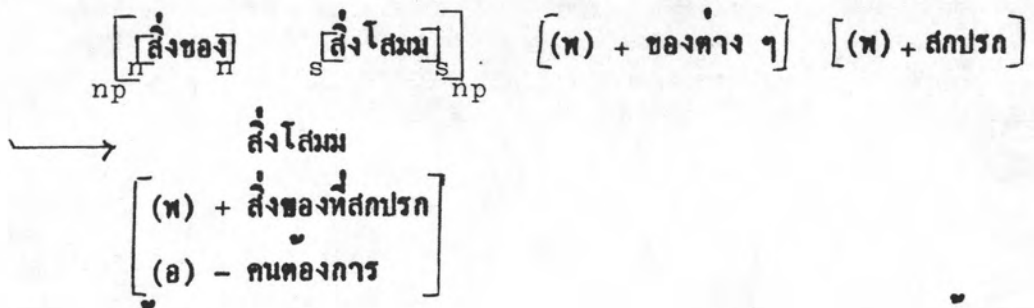
63. สิ่งแปลกปลอม

สิ่ง

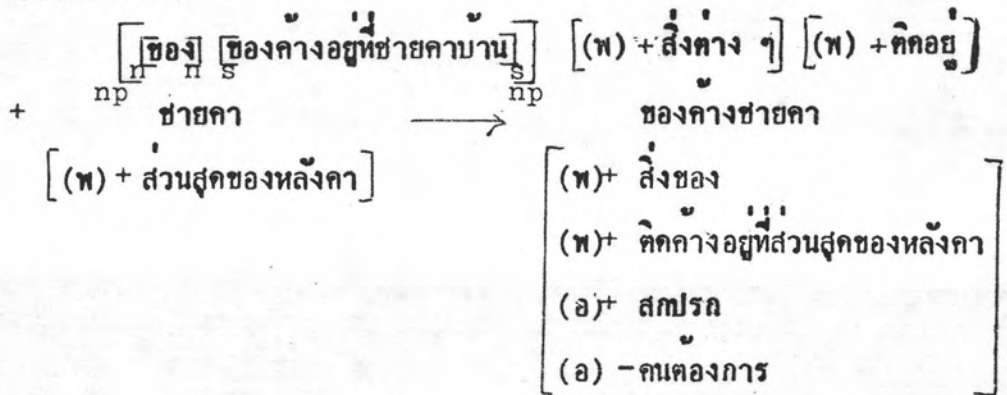
64. **สิ่ง** โสมณ

สิ่ง + **โสมณ**

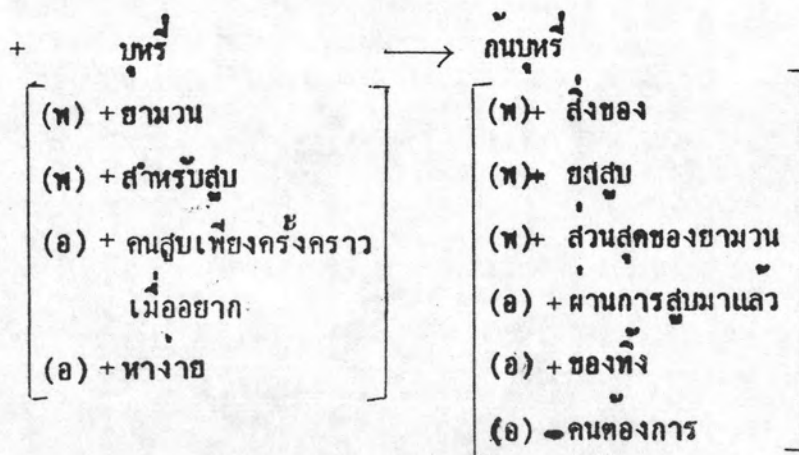
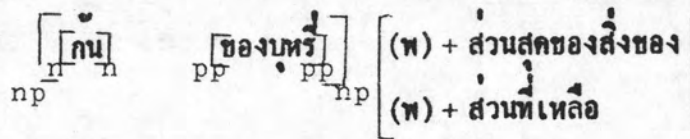
65. **ของ** คางชายคา

ของ + **คาง**

66. **กน** บุหรี

กน

67. กากรัก

กากรัก

$\left[\begin{array}{c} \text{กากรัก} \\ \text{np} \end{array} \right]$ $\left[\begin{array}{c} \text{ของรัก} \\ \text{pp} \end{array} \right]$ $\left[\begin{array}{c} \text{รัก} \\ \text{pp} \end{array} \right]$ $\left[\begin{array}{c} \text{รัก} \\ \text{np} \end{array} \right]$

$\left[\begin{array}{c} \text{(ท) + สิ่งที่คุณหรือศักดิ์เอาของ} \\ \text{คือออกแล้ว} \end{array} \right]$

+ รัก \rightarrow กากรัก

$\left[\begin{array}{c} \text{(ท) + การชอบอย่างผูกพัน} \\ \text{และยินดี} \end{array} \right]$ $\left[\begin{array}{c} \text{(ท) + ความรักที่ไม่มีส่วนคืออยู่แล้ว} \\ \text{(อ) + ของทิ้ง} \\ \text{(อ) - คนต้องการ} \end{array} \right]$

68. เศษอาหาร

เศษ

$\left[\begin{array}{c} \text{เศษ} \\ \text{np} \end{array} \right]$ $\left[\begin{array}{c} \text{ของอาหาร} \\ \text{pp} \end{array} \right]$ $\left[\begin{array}{c} \text{อาหาร} \\ \text{pp} \end{array} \right]$ $\left[\begin{array}{c} \text{อาหาร} \\ \text{np} \end{array} \right]$

$\left[\begin{array}{c} \text{(ท) + ส่วนที่เหลือ} \end{array} \right]$

+ อาหาร \rightarrow เศษอาหาร

$\left[\begin{array}{c} \text{(ท) + ของกิน} \\ \text{(ท) + เครื่องค้ำจุนชีวิต} \\ \text{(อ) + คนกินเป็นครั้งคราว} \end{array} \right]$ $\left[\begin{array}{c} \text{(ท) + สิ่งของพวกอาหาร} \\ \text{(ท) + ส่วนที่คนกินเหลือ} \\ \text{(อ) + ของทิ้ง} \\ \text{(อ) - คนต้องการ} \end{array} \right]$

69. เศษเนื้อข้างเขียง

เศษ

$\left[\begin{array}{c} \text{เศษเนื้อ} \\ \text{np} \end{array} \right]$ $\left[\begin{array}{c} \text{เนื้อ} \\ \text{np} \end{array} \right]$ $\left[\begin{array}{c} \text{เศษเนื้ออยู่ข้างเขียง} \\ \text{s} \end{array} \right]$ $\left[\begin{array}{c} \text{เนื้อ} \\ \text{np} \end{array} \right]$ $\left[\begin{array}{c} \text{ข้าง} \\ \text{np} \end{array} \right]$ $\left[\begin{array}{c} \text{(ท) + ส่วนที่เหลือ} \end{array} \right]$

+ เนื้อ + ข้าง

$\left[\begin{array}{c} \text{(ท) + ส่วนที่เป็นกลามตามร่างกาย} \\ \text{ตัดจากหนังเขาไป} \end{array} \right]$ $\left[\begin{array}{c} \text{(ท) + ริม} \end{array} \right]$

+ เชียง
 [(ท) + ไม้รองรับการสืบ/หัน]

→

เศษเนื้อช้างเชียง

[(ท) + สิ่งของ
 (ท) + อาหาร
 (ท) + ส่วนที่ไม่ตัดที่เขี้ยวช้างเชียง
 (อ) + ของทิ้ง
 (อ) - คนตอการ
 คอกไม้]

70. คอกไม้เมื่อวาน

[_{np} [คอกไม้] _n [เมื่อวาน] _{adv-t}]
 np

[(ท) + ส่วนของพรรณไม้
 (ท) + ส่วนที่ใช้สับพันธุ์]

+ เมื่อวาน
 [(ท) + วันก่อนวันนี้ 1 วัน]

→

คอกไม้เมื่อวาน

[(ท) + พืช
 (ท) + คอกไม้ที่เก่าแล้ว
 (อ) + ผ่านการจับตอและ
 เพื่อกมของคน/แมลงแล้ว
 (อ) - คนตอการ]

71. หมอนใบเก่า

หมอน

[_{np} [หมอน] _n [เก่า] _{adj}]
 np

[(ท) + เครื่องนอน
 (ท) + ใช้หนุนศีรษะ]

+ ใบเก่า
 [(ท) + ไม้ใหม่, ก่อน]

→

หมอนใบเก่า

[(ท) + สิ่งของ
 (ท) + ใช้หนุนศีรษะ
 (อ) + ของใช้แล้ว
 (อ) - คนตอการ]

72. ของเก่า

ของ +เก่า

[(ท)+สิ่งต่าง ๆ] [(ท)+ไม่ใหม่, ก่อน]

→

ของเก่า

[(ท)+สิ่งของที่ใช้แล้ว]

(อ)-คนต้องการ

73. วัดกุโบราณ

วัดกุ + โบราณ

[(ท)+สิ่งของ] [(ท)+เก่า]

→

วัดกุโบราณ

[(ท)+สิ่งของพวกของเก่า]

(อ)+ของที่ใช้แล้ว

(อ)-คนต้องการ

74. น้ำพริกปลาทอดด้วยเก่า

น้ำพริก + ปลาทอด

[(ท)+เครื่องจิ้มปรุงด้วยพริก กะปิ กระเทียม ฯลฯ] [(ท)+สัตว์น้ำทะเล (ท)+หายใจด้วยเหงือก (ท)+มีเกล็ด (อ)+คนทานกับน้ำพริก]

→

น้ำพริกปลาทอดด้วยเก่า

[(ท)+สิ่งของพวกอาหาร (อ)+อาหารที่เคยกิน/ชิมแล้ว (อ)+ซื้อมาแล้วและไม่อยากชิมอีก (อ)-คนต้องการ]

+ ด้วย +เก่า

[(ท)+ลักษณะ] [(ท)+ไม่ใหม่, ก่อน]

75. ผ้าเก่าที่เคล้าโคลนตม

ผ้า + ที่เคล้า + โคลนตม

[(ท)+สิ่งทีห่อด้วยใบ] [(ท)+เครื่องนุ่งห่ม]

→

ผ้าเก่าที่เคล้าโคลนตม

[(ท)+ไม่ใหม่, ก่อน] [(ท)+หัตถ์] [(ท)+ดิน, เสน]

→ **ผ้าเก่าที่เคล้าโคลนตม**
 [(ท) + สิ่งของพวกผ้า
 (ท) + ผ้าที่ใช้แล้วและเปื้อนดิน
 (อ) + สกปรก
 (อ) - คนต้องการ]

76. **อิฐปูพื้น**

$\left[\begin{array}{c} \text{อิฐ} \\ \text{np} \end{array} \right]_n \quad \left[\begin{array}{c} \text{คนปูพื้นด้วยอิฐ} \\ \text{s} \end{array} \right]_{\text{np}}$

+ **ปู**
 [(ท) + วางทอดกับพื้น]

+ **พื้น**
 [(ท) + ที่ราบ]

อิฐ
 [(ท) + ดินเผารูปสี่เหลี่ยม
 (ท) + ไขกอดึกหรือกำแพง]

→ **อิฐปูพื้น**
 [(ท) + สิ่งของ
 (ท) + ไขที่ราบ/พื้น /
 ทางเดิน
 (อ) - มีชีวิตจิตใจ]

77. **หลักทอ**

$\left[\begin{array}{c} \text{หลัก} \\ \text{np} \end{array} \right]_n \quad \left[\begin{array}{c} \text{ทอ} \\ \text{np} \end{array} \right]_n$

หลัก + **ทอ**
 [(ท) + เสาค้ำปักลงในดิน] [(ท) + โคนไม้ที่ค้ำคั่นแล้ว
 (ท) + ส่วนหนึ่งปักลงในดิน]

→ **หลักทอ**
 [(ท) + สิ่งของพวกทอไม้
 (ท) + ปักลงในดิน
 (อ) - มีชีวิตจิตใจ]

78. **ชายคาหลบฝน**

$\left[\begin{array}{c} \text{ชายคา} \\ \text{np} \end{array} \right]_n \quad \left[\begin{array}{c} \text{คนหลบฝนใต้ชายคา} \\ \text{s} \end{array} \right]_{\text{np}}$

ชายคา
 [(ท) + ส่วนสุดของหลังคาที่
 น้ำตก
 (อ) + ส่วนที่เล็กของหลังคา]

+ หลบ + ต้น → ซ้ายคาหลบต้น

[(ท) + หลีก,ไม่ถูก] [(ท) + น้ำที่เกิดจากเมฆ] [(ท) + สิ่งของ
(ท) + ส่วนเล็ก ๆ
ของหลังคาบ้าน
(อ) + คนใช้บังคับ
ชั่วคราว]

79. นาวากลางทะเล นาวา + กลาง

[[_{np} [_n นาวา]] [_s [_{np} [_n นาวาอยู่กลางทะเล]]] [(ท) + เรือ] [(ท) + ระหว่าง]

+ ทะเล → นาวากลางทะเล

[(ท) + ส่วนของมหาสมุทร
(ท) + กว้างใหญ่] [(ท) + สิ่งของ
(ท) + เรือ
(ท) + ออกกลางห้วงน้ำใหญ่
(อ) + ความคุ้มครองโดยธรรมชาติ]

80. เพชรงามน้ำหนึ่ง

[_{np} [_n [_n เพชร]]] [_{np} [_{adj} งาม]] [_s [_{np} [_s เพชรมีน้ำหนึ่ง]]] [(ท) + แก้ว
(ท) + แข็งที่สุด
(ท) + ราคาแพง]

+ งาม + น้ำ + หนึ่ง

[(ท) + สวย] [(ท) + แสงของเพชร] [(ท) + ที่หนึ่ง, แรก]

→ เพชรงามน้ำหนึ่ง

[(ท) + สิ่งของ
(ท) + หินมีค่า
(อ) + มีราคา
(อ) - หาง่าย]

(ท) + อยู่^๑ส่วน^๑ล่าง^๑ของ^๑ภาชนะ^๑
 (อ) + ผ่าน^๑การ^๑ถูก^๑ขิม^๑/กิน^๑/ใช้^๑แล้ว^๑
 (อ) - คน^๑ทอง^๑การ^๑

85. มีคคม

มีค

[มีค_n คคม_n]
 np np

(ท) + เครื่อง^๑มือ^๑
 (ท) + ใช้^๑สำหรับ^๑พัน^๑/ผ่า^๑/สับ^๑ ฯลฯ

+ คคม

มีคคม

(ท) + ส่วน^๑บาง^๑ที่^๑สุด^๑ที่^๑ปาก^๑โต^๑

(ท) + สิ่ง^๑ของ^๑
 (ท) + เครื่อง^๑มือ^๑ใช้^๑พัน^๑ ผ่า^๑ สับ^๑ ฯลฯ
 (อ) + อาจ^๑เป็น^๑อัน^๑ตราย^๑ต่อ^๑ผู้ใช้^๑

86. งูพิษ

งู

[งู_n พิษ_n]
 np np

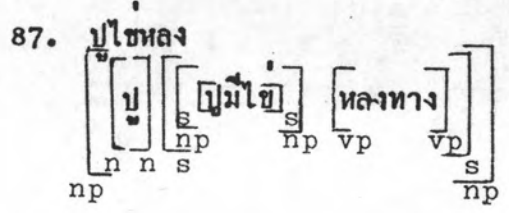
(ท) + สัตว์^๑เลื้อย^๑คืบ^๑ออก^๑
 (อ) + มัก^๑เป็น^๑สัตว์^๑มี^๑พิษ^๑
 (อ) + เลี้ยง^๑ไม่^๑เชื่อง^๑
 (อ) + เป็น^๑อัน^๑ตราย^๑ต่อ^๑คน^๑/สัตว์^๑

+ พิษ

งูพิษ

(ท) + สิ่ง^๑ที่^๑เป็น^๑โทษ^๑หรือ^๑อัน^๑ตราย^๑
 ต่อ^๑ร่าง^๑กาย^๑และ^๑จิตใจ^๑

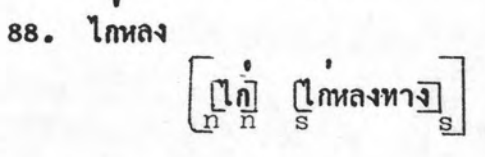
(ท) + สัตว์^๑เลื้อย^๑คืบ^๑กลาน^๑
 (ท) + มี^๑พิษ^๑
 (อ) + เลี้ยง^๑ไม่^๑เชื่อง^๑
 (อ) + เป็น^๑อัน^๑ตราย^๑ต่อ^๑คน^๑/สัตว์^๑

- ปุ
- (ท) + สัตว์มีกระดูก
 - (ท) + มีกาม 2 คัน 8
 - (อ) + ผสมพันธุ์ง่าย

- + ไซ + หลง
- (ท) + พองสัตว์
 - (อ) + ส่วนที่เป็นตัวอ่อนต่อไป
 - เมื่อผ่านการผสมพันธุ์
 - (ท) + มัวเมา , คลั่งใคล้

- ปุไซหลง
- (ท) + สัตว์นำชนิดหนึ่งกำลังมีไซ
 - (อ) + หลงมัวเมาในบางสิ่งใ้จง่าย
 - (อ) - มีที่อยู่อาศัยที่แน่นอน
 - (อ) + ผสมพันธุ์ง่าย

- ไ
- (ท) + สัตว์ 2 เท้า
 - (ท) + มีปีกคล้ายนก
 - (อ) - มีที่อยู่อาศัยที่แน่นอน
 - (อ) + ผสมพันธุ์ง่าย

- + หลง
- (ท) + มัวเมา , คลั่งใคล้

- ไกหลง
- (ท) + สัตว์ชนิดหนึ่งมีปีกคล้ายนก
 - (ท) + หลงมัวเมาในบางสิ่งใ้จง่าย
 - (อ) + ตกเป็นเหยื่อของสัตว์อื่นใ้จง่าย
 - (อ) - มีที่อยู่อาศัยที่แน่นอน
 - (อ) + ผสมพันธุ์ง่าย

89. ไก่ตาฟาง

$\left[\begin{array}{c} \text{[ไก่]} \\ \text{np} \end{array} \right] \text{ [ไก่มีตาฟาง]} \text{ [s]} \text{ np}$

ไก่

$\left[\begin{array}{l} \text{(ท) + สัตว์ 2 เท้า} \\ \text{(ท) + มีปีกคล้ายนก} \\ \text{(อ) - มีที่อยู่อาศัยที่แน่นอน} \\ \text{(อ) + ผสมพันธุ์ง่าย} \end{array} \right]$

+ ตา + ฟาง → ไก่ตาฟาง

$\left[\text{(ท) + อวัยวะที่ไซ้มอง} \right] \left[\text{(ท) + ผ้า, มัว} \right] \left[\begin{array}{l} \text{(ท) + สัตว์ชนิดหนึ่งที่มีปีก} \\ \text{คล้ายนก} \\ \text{(ท) + ความมองเห็นสิ่งต่าง ๆ} \\ \text{ไม่ชัด} \\ \text{(อ) + ตกเป็นเหยื่อของสัตว์} \\ \text{อื่นใดง่าย} \\ \text{(อ) + มีที่อยู่อาศัยที่แน่นอน} \\ \text{(อ) + ผสมพันธุ์ง่าย} \end{array} \right]$

90. วัวควาย

$\left[\begin{array}{c} \text{[วัว]} \\ \text{np} \end{array} \right] \text{ [ควาย]} \text{ [np]}$

วัว + ควาย

$\left[\begin{array}{l} \text{(ท) + สัตว์ 4 เท้า} \\ \text{(ท) + เคี้ยวเอื้อง} \\ \text{(อ) + สัตว์ใช้งาน} \\ \text{(อ) - สัตว์เลี้ยง} \end{array} \right] \left[\begin{array}{l} \text{(ท) + สัตว์ 4 เท้า} \\ \text{(ท) + เคี้ยวเอื้อง} \\ \text{(อ) + สัตว์ใช้งาน} \\ \text{(อ) - สัตว์เลี้ยง} \end{array} \right]$

วัวควาย

$\left[\begin{array}{l} \text{(ท) + สัตว์ 4 เท้า เคี้ยวเอื้อง} \\ \text{(อ) + สัตว์ใช้แรงงาน} \\ \text{(อ) - สัตว์เลี้ยง} \end{array} \right]$

91. ทรายใตุนก

$\left[\begin{array}{c} \text{[ทราย]} \\ \text{np} \end{array} \right] \text{ [ทรายใตุนก]} \text{ [s]}$

ทราย

$\left[\begin{array}{l} \text{(ท) + ผงเกิดจากหินบด} \\ \text{(ท) + เม็ดเล็ก ๆ} \end{array} \right]$

+ ไตฉน + คัก → ทรายไตฉนคัก

[(ท) + ที่ไตฉนเรื้อน] [(ท) + เรื้อน
 (ท) + กอควยอิฐ
 หรือปูน]

 [(ท) + สิ่งของที่ใช้ในการก่อสร้าง
 (ท) + อยู่ข้างกลางหรืออยู่ใต้อาคาร
 (อ) - มีชีวิตจิตใจ]

92. แฉงดวยเกำ

[np [n แฉง] n] [s แฉงเกำในดวย] np

 [(ท) + อาหารควว
 (ท) + ปรงเป็นน้ำ
 (ท) + มีชื่อเรียกค่าง ๆ
 ควมวิปรุงและผสม
 (อ) + เผ็ค]

+ ดวย + เกำ → แฉงดวยเกำ

[(ท) + ภวชนะ] [(ท) + ไมใหม่, กอน]

 [(ท) + สิ่งของ
 (ท) + อาหาร
 (อ) + ผวนภวกรกินมวแล้ว
 (อ) - คนคองภวกร]

93. เรื้อฉนคาน

เรื้อ + ฉน

[np [n เรื้อ] n] [s เรื้ออชู้บนคาน] np [(ท) + ยวนพวทนะ] [(ท) + เคลื่อนไปขำงบน]

 [(ท) + ไซในน้ำ]

+ คาน → เรื้อฉนคาน

[(ท) + ไมสำหรับหบหวม
 วขงที่หนัก]

 [(ท) + สิ่งของ
 (ท) + ยวนพวทนะ
 (ท) + จอคอชู้บนคานที่รองรับ
 (อ) + เรื้อที่ขำรค/เสีย
 (อ) - คนคองภวกร]

3.7 การวิเคราะห์เพื่อจัดประเภทของอรรถลักษณะของแถบเปรี้ยว

จะเห็นได้ว่าอรรถลักษณะของแถบเปรี้ยว 93 แถบเปรี้ยว มีอรรถลักษณะทั้งความหมายรวมและทั้งความหมายต่างเหมือนกัน และอรรถลักษณะทั้งความหมายต่างที่ต่างกัน แต่สื่อความหมายไปในทางเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงจัดอรรถลักษณะของแถบเปรี้ยวเป็น 2 ประเภท คือ

3.7.1 ประเภทของอรรถลักษณะทั้งความหมายรวมและทั้งความหมายต่างเหมือนกัน มี 17 อรรถลักษณะ ได้แก่ (+ สัตว์) (+ พืช/ผัก) (+ สิ่งของ) (+ ธรรมชาติ) [+ มี 1 เท่านั้น] [+ มีราคา] [+ ใหญ่กว่าเดิม] [+ ใหญ่กว่าโทษ] [+ หางาย] [+ ซื้อโคด้วยเงิน] [+ เพื่อความต้องการทางเพศ] [+ ผสมกัน] [+ ง่าย] [- มีชีวิตจิตใจ] [- จำเป็นสำหรับชีวิต] [- คนต้องการ] [+ ของสกปรก] [+ ของเสีย] และ [+ ของทิ้ง]

3.7.2 ประเภทของอรรถลักษณะทั้งความหมายต่างที่ต่างกันแต่สื่อความหมายไปในทางเดียวกัน ผู้วิจัยจะนำเอาอรรถลักษณะของแถบเปรี้ยวที่สื่อความหมายไปในทางเดียวกันนี้มารวมกลุ่ม และให้อรรถลักษณะใหม่ที่สื่อความหมายรวมของอรรถลักษณะในกลุ่มนั้น ๆ อรรถลักษณะใหม่จะมีลักษณะเป็นอรรถลักษณะบอกคุณค่า ดังนั้นแถบเปรี้ยวใดที่มีอรรถลักษณะอยู่ในกลุ่มทางซ้ายมือจะใช้ชื่ออรรถลักษณะใหม่ที่อยู่ทางขวามือแทนอรรถลักษณะประเภทนี้แบ่งได้เป็น 11 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1	{ [+ บ่อเกิดของพลังงานต่าง ๆ] [+ ทำให้สิ่งต่าง ๆ มีชีวิตอยู่รอด] [+ ส่องทางเวลากลางคืน] [+ ทำหน้าที่ฉีดไล่หิดเห็บแมลงเวียงเลียงร่างกาย] [+ ทำไหคน/สัตว์มองเห็น] [+ ไซบั้งแตกบังฝน]	}	=[+ มีประโยชน์]
กลุ่มที่ 2	{ [+ คนใช้ทดลองเพียงครั้งคราว] [+ คนใช้เพียงครั้งคราว] [+ คนหักเพียงครั้งคราว] [+ คนสูบเมืออยาก] [+ คนกินเวลาหิว] [+ คนเล่นเพียงครั้งคราว] [+ คนใช้บังฝนเป็นครั้งคราว]	}	=[+ ของชั่วคราว]

กลุ่มที่ 3 { [+ ใช้เพื่อนำไปถึงสิ่งหรือผลที่ต้องการ]
 [+ ใช้เพื่อนำไปสู่สถานที่ที่ต้องการและดีกว่า]
 [+ ใช้ชื่อก่อนไปสู่สถานที่ที่ต้องการและดีกว่า] } = [+ นำไปสู่สิ่งที่ดีกว่า]

กลุ่มที่ 4 { [+ เกาะเกี้ยวโคขไม่เลือก]
 [+ หลงทาง/หลงไหลในบางสิ่งใครง่าย]
 [+ มีที่อยู่อาศัยที่แน่นอน]
 [- มีความจริงจัง]
 [+ เป็นอันตรายต่อคน/สัตว์]
 [+ เลี้ยงไม่เชื่อง] } = [- ไวใจดี]

กลุ่มที่ 5 { [+ คุร่าย]
 [+ กินสัตว์อื่นเป็นอาหาร]
 [+ พิชรายแรงมาก]
 [+ มีพิษ] } = [+ โหดร้าย]

กลุ่มที่ 6 { [+ ของสาธารณะ]
 [+ ชั้นเองคามธรรมชาติ] } = [- มีเจ้าของ]

กลุ่มที่ 7 { [+ ของที่แตก เป็นรอย]
 [+ ของที่ชำรุด/เสีย] } = [+ ของมีค่าหนี]

กลุ่มที่ 8 { [+ ดอกไม้ที่ปลูกแฉลงกักกินกลับ/เกสรแล้ว]
 [+ ผ่านการจับต้องและเคี้ยวมของ
 คน/แฉลงแล้ว]
 [+ ออกดอกออกผลมาแล้ว]
 [+ ผ่านการกิน/ชิมแล้ว]
 [+ ผ่านการสูบมาแล้ว]
 [+ ของที่เหลือ]
 [+ ของที่คัดเอาของคือออกแล้ว]
 [+ ของที่ไม่ดีที่เขยไวก้างเขยง] } = [+ ของที่ส่วนดีถูกใช้ไปแล้ว]

กลุ่มที่ 9	<ul style="list-style-type: none"> [+ อาหารที่ร่ำแล้วและไม่อยากชิมอีก] [+ คอกไม้ที่เก่าแล้ว] [+ ผ่าที่ไซ้แล้ว] [+ หมอนที่ไซ้แล้ว] [+ ของที่ไซ้แล้ว] [+ ฟังหาอาศัยพ่อแม่] [+ เกาะเกี่ยวคนไม่อื่นเพื่อเป็นหลัก] [+ คนอื่นเป็นสิ่งที่ต่าง ๆ ใดก็ตามต้องการ] [+ ควบคุมโดยธรรมชาติ] 	= [- ช่วยตัวเองได้]
กลุ่มที่ 10	<ul style="list-style-type: none"> [+ เจ้าของอุ้งมือเป็นศูกำหนดชีวิต] และความเป็นไป [+ คนอื่นเป็นสิ่งที่ต่าง ๆ ใดก็ตามต้องการ] [+ ควบคุมโดยธรรมชาติ] 	= [+ อยู่นอกอำนาจสิ่งอื่น]
กลุ่มที่ 11	<ul style="list-style-type: none"> [+ ไซ้แรงงาน] [- สติปัญญา] 	= [- มีเกียรติ]

การวิเคราะห์อรรถลักษณะของแบบเปรียบเทียบใน 3.7.1 และ 3.7.2 ทำให้
 ใ้ค้อรรถลักษณะที่บ่งความหมายรวมและที่บ่งความหมายค่างรวม 28 อรรถลักษณะ ซึ่งสามารถ
 นำมาสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

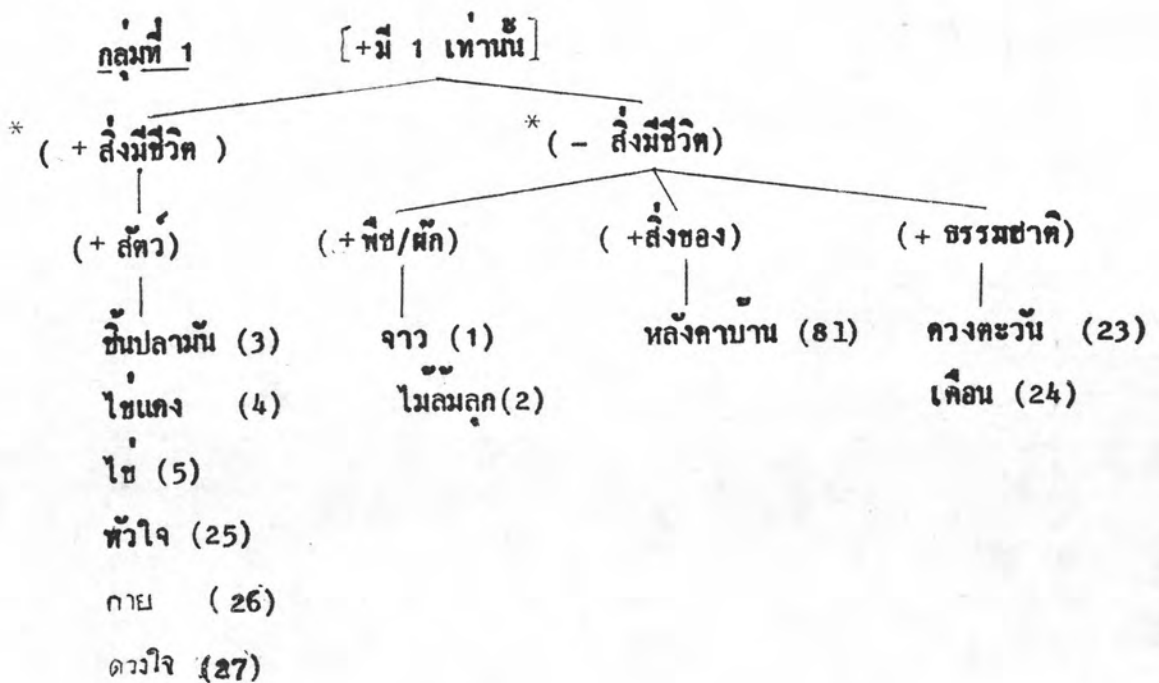
52	เขตการค้า		+																	-				+	+	+	
53	ท่าเรือ		+																		-				+	-	-
54	ท่าเรือ		+																		-				+	-	-
55	ท่าเรือ																										
56	ท่าเรือ		+																								
57	ท่าเรือ																										
58	ท่าเรือ																										
59	ท่าเรือ																										
60	ท่าเรือ																										
61	ท่าเรือ																										
62	ท่าเรือ																										
63	ท่าเรือ																										
64	ท่าเรือ																										
65	ท่าเรือ																										
66	ท่าเรือ																										
67	ท่าเรือ																										
68	ท่าเรือ																										
69	ท่าเรือ																										
70	ท่าเรือ		+																								
71	ท่าเรือ																										
72	ท่าเรือ																										
73	ท่าเรือ																										
74	ท่าเรือ																										
75	ท่าเรือ																										
76	ท่าเรือ																										
77	ท่าเรือ																										
78	ท่าเรือ																										
79	ท่าเรือ																										
80	ท่าเรือ																										
81	ท่าเรือ																										
82	ท่าเรือ																										
83	ท่าเรือ																										
84	ท่าเรือ																										
85	ท่าเรือ																										
86	ท่าเรือ																										
87	ท่าเรือ																										
88	ท่าเรือ																										
89	ท่าเรือ																										
90	ท่าเรือ																										
91	ท่าเรือ																										
92	ท่าเรือ																										
93	ท่าเรือ																										

หมายเหตุ เครื่องหมาย + หมายถึง บริเวณที่ตรวจพบความเสียหายหรือร่องรอยความเสียหาย
 เครื่องหมาย - หมายถึง บริเวณที่ตรวจพบความเสียหายหรือร่องรอยความเสียหาย

3.8 การจัดกลุ่มของแบบเปรียบเทียบตามอรรถลักษณะที่ปรากฏร่วมกัน

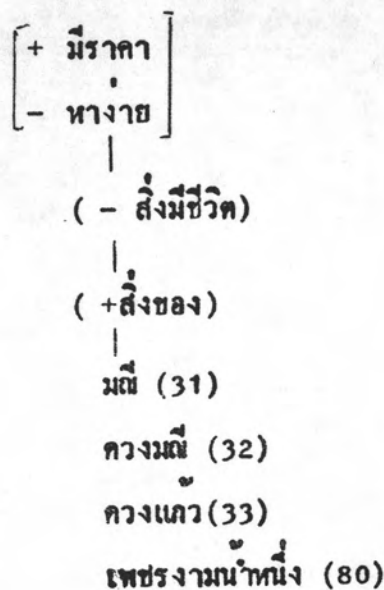
ตารางที่ 3.2 ทำให้เห็นว่า แบบเปรียบเทียบหนึ่ง ๆ มีอรรถลักษณะหลายอรรถลักษณะ และบางอรรถลักษณะจะเป็นอรรถลักษณะร่วมของแบบเปรียบเทียบต่าง ๆ เมื่อจัดกลุ่มของแบบเปรียบเทียบตามจำนวนของอรรถลักษณะที่ปรากฏร่วมกัน ทำให้แบ่งกลุ่มของแบบเปรียบเทียบออกได้เป็น 2 ประเภท

3.8.1 กลุ่มของแบบเปรียบเทียบที่มีอรรถลักษณะร่วมกันอรรถลักษณะเดียว แบ่งได้เป็น 8 กลุ่ม คือ

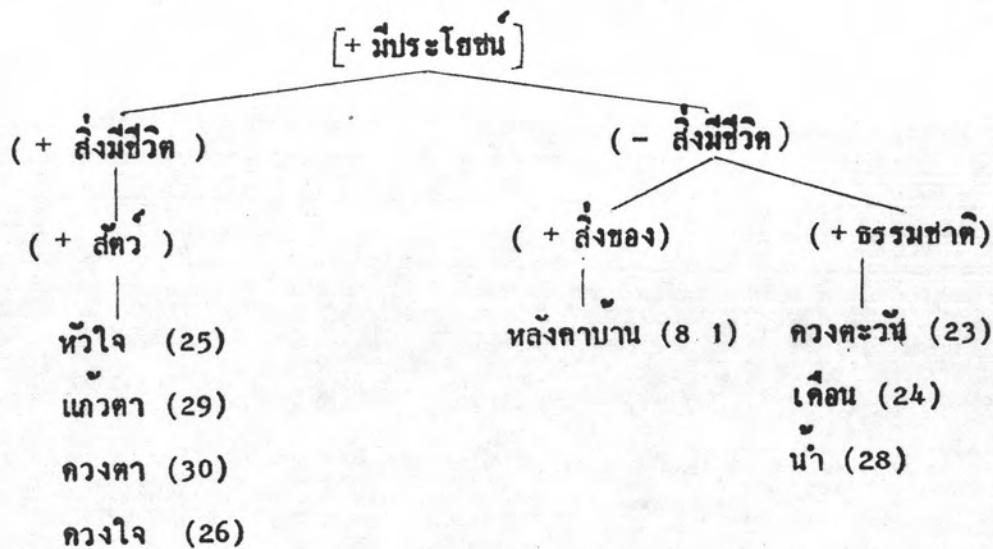

* (± สิ่งมีชีวิต) เป็นอรรถลักษณะที่ปรากฏร่วมในทุก ๆ แบบเปรียบเทียบ จึงแสดงไว้เพื่อให้อรรถลักษณะสมบูรณ์แบบ แต่ไม่มีผลต่อการจัดกลุ่มของแบบเปรียบเทียบ

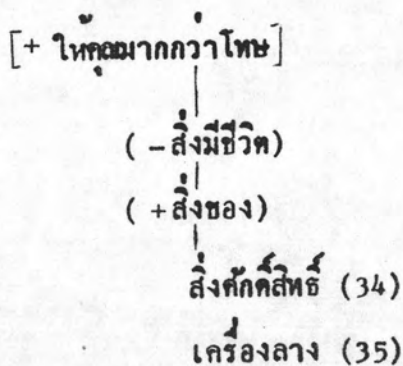
กลุ่มที่ 2

กลุ่มที่ 3

กลุ่มที่ 4

กลุ่มที่ 5

[+ หาง่าย
+ ชื่อใดควยเงิน]

(- สิ่งมีชีวิต)

(+ สิ่งของ)

ของชื่อของชาย (59)

ของเรียงรายตามท้องตลาด (60)

สินค้าในเมือง (61)

กลุ่มที่ 6

[- มีชีวิตจิตใจ]

(- สิ่งมีชีวิต)

(+ สิ่งของ)

ก่อนอิฐ (14)

ทอนไม้ (15)

อิฐปูพื้น (76)

หลักคอ (77)

ทรายใตุนตึก (91)

กลุ่มที่ 7

[- จำเป็นสำหรับชีวิต]

(- สิ่งมีชีวิต)

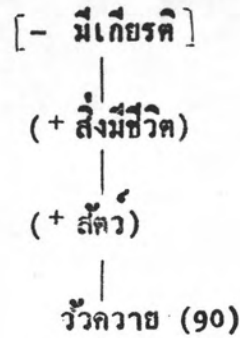
(+ สิ่งของ)

ส่วนเกิน (22)

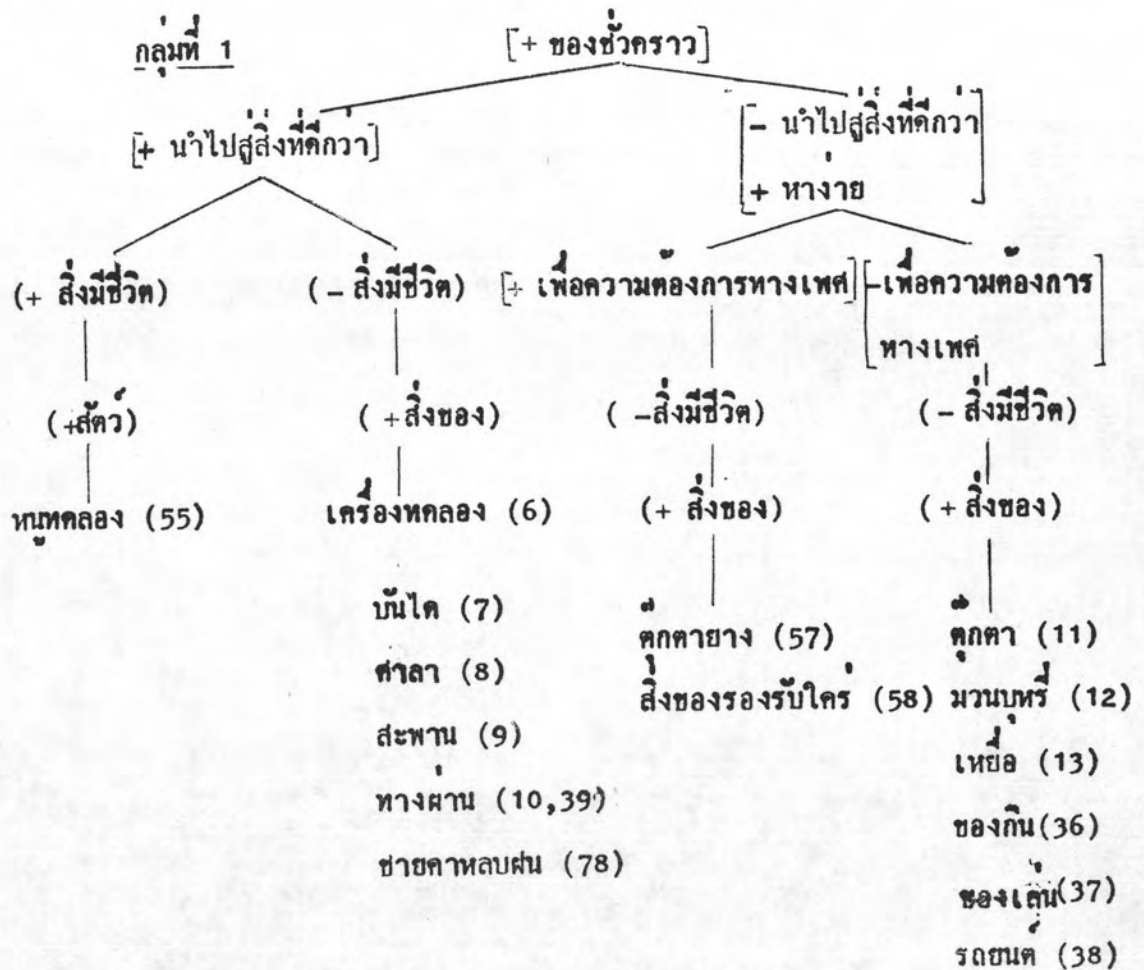
กำไร (41)

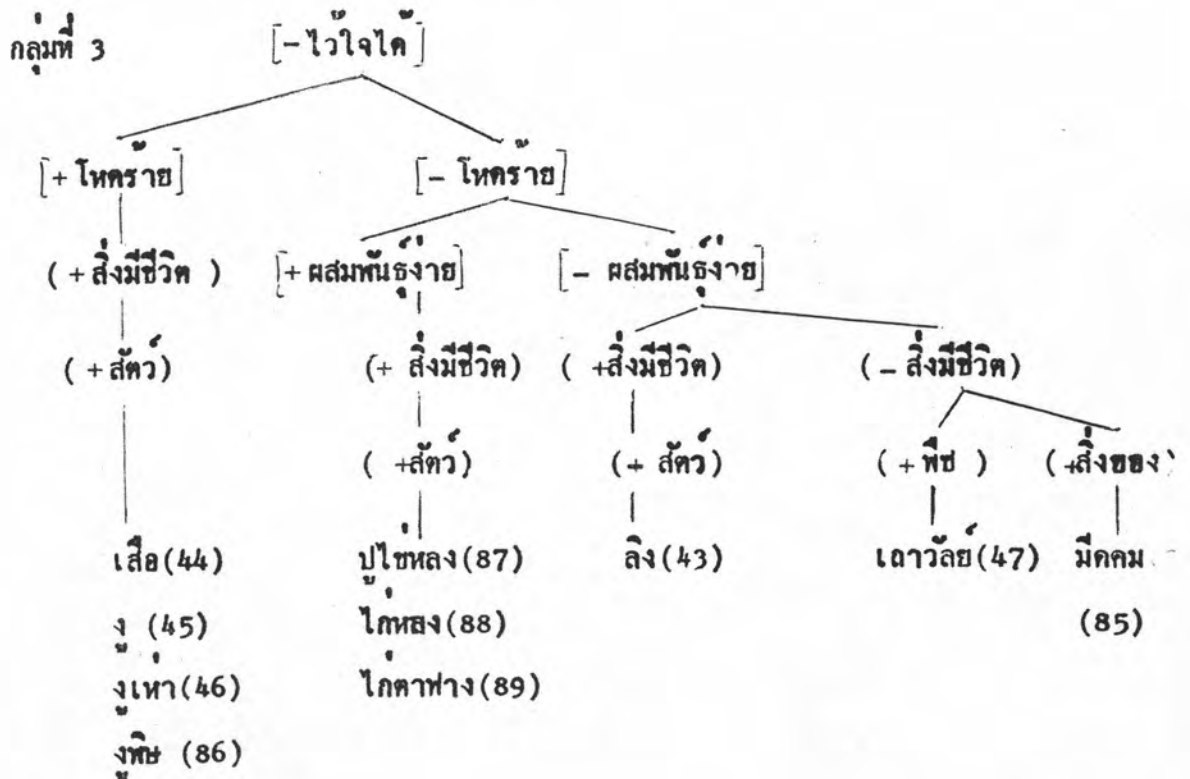
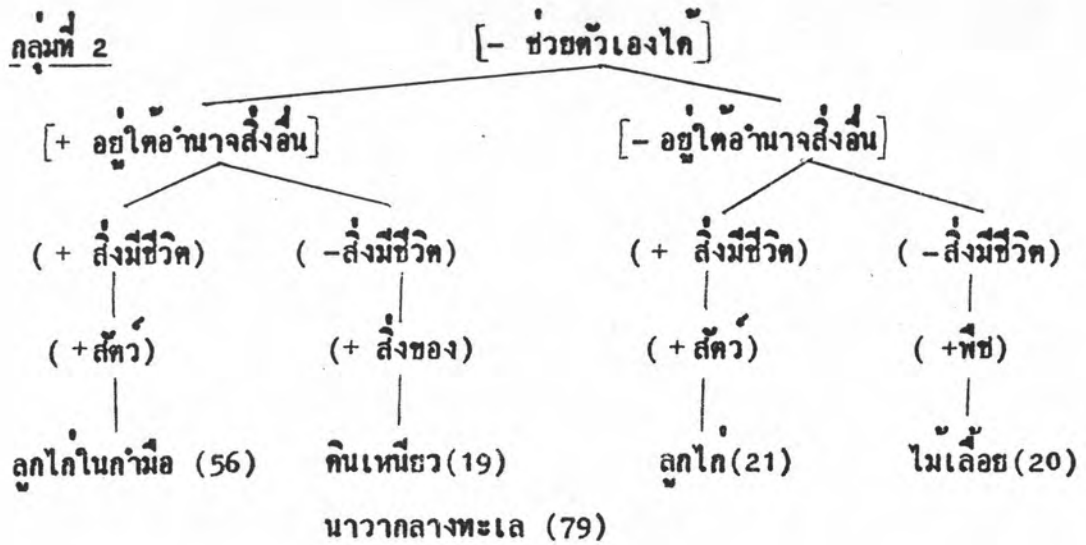
สำรอง (42)

กลุ่มที่ 8

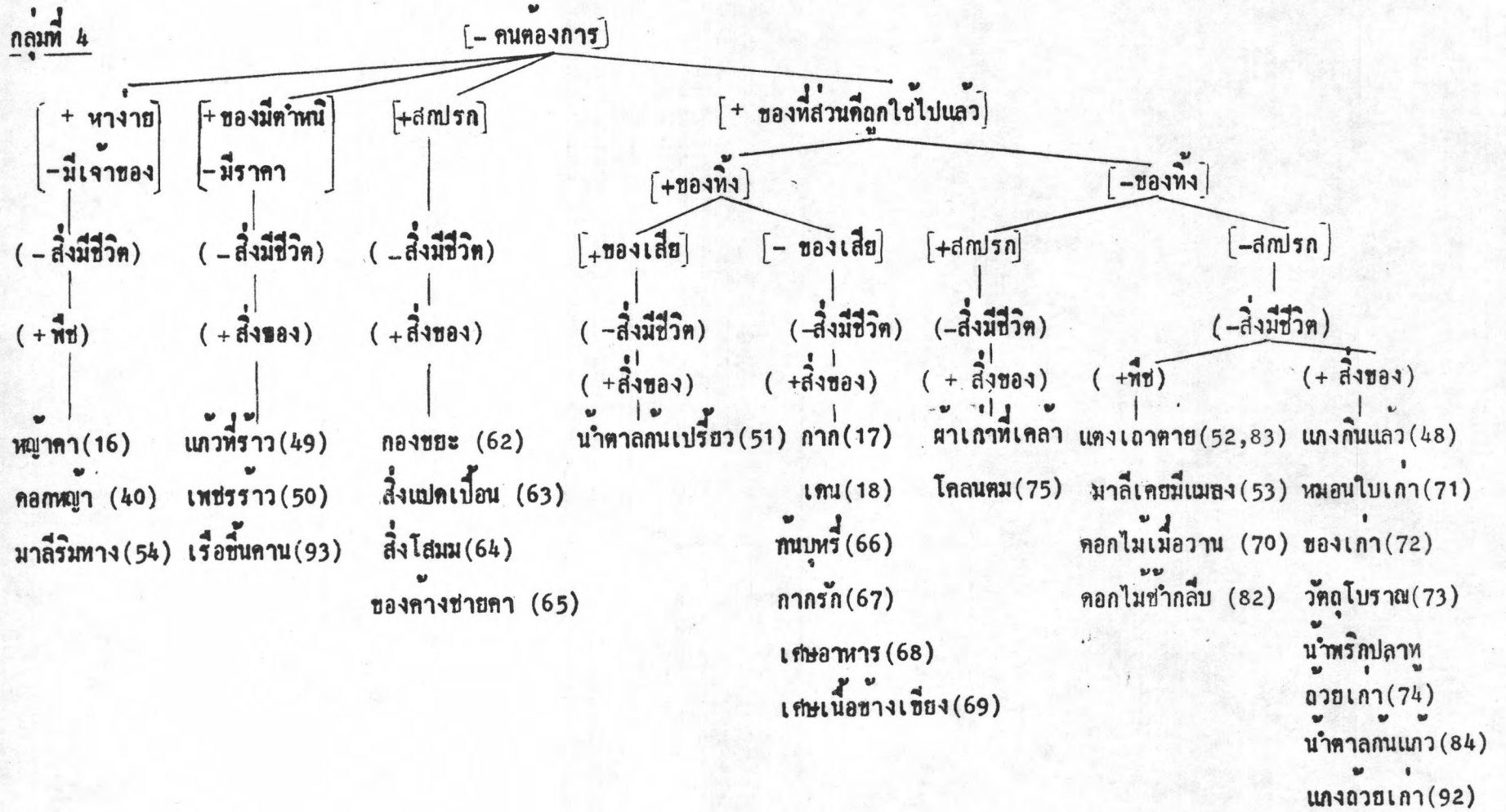

3.8.2 กลุ่มของแบบเปรียบเทียบที่มีอรรถลักษณะร่วมกันหลายอรรถลักษณะ แบบเปรียบเทียบนี้จะมียอรรถลักษณะที่เป็นลำดับ (hierachy) ซึ่งแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 4

การจัดกลุ่มแบบเปรียบเทียบตามอรรถลักษณะที่ปรากฏร่วมกันทั้ง 2 ประเภท
สรุปได้ดังนี้

1. แบบเปรียบเทียบบางแบบเปรียบมีอรรถลักษณะมากกว่า 1 อรรถลักษณะ
เช่น หัวใจ

$$\begin{bmatrix} + \text{ มี 1 เท่านั้น} \\ + \text{ มีประโยชน์} \end{bmatrix}$$

การที่แบบเปรียบเทียบมีอรรถลักษณะไ้มากกว่า 1 อรรถลักษณะนี้แสดงว่า เมื่อเปรียบเทียบให้ชัดถึง
โดยใช้แบบเปรียบเทียบดังกล่าว แบบเปรียบเทียบนั้นจะมีความหมายแฝงไ้มากกว่า 1 ความหมาย

2. แบบเปรียบเทียบค่างกันมีอรรถลักษณะค่างกัน เช่น
ทางผ่าน กับ มาลirimทาง

$$[+ \text{ ของชั่วคราว}]$$

$$[- \text{ คนต้องการ}]$$

3. แบบเปรียบเทียบค่างกันมีอรรถลักษณะเหมือนกัน เช่น

จาว	ไชแสง	หัวใจ
$[+ \text{ มี 1 เท่านั้น}]$	$[+ \text{ มี 1 เท่านั้น}]$	$[+ \text{ มี 1 เท่านั้น}]$

4. แบบเปรียบเทียบค่างกันมีทั้งอรรถลักษณะเหมือนกันและค่างกัน เช่น

ตุ๊กตายาง	กับ	ตุ๊กตา
$\begin{bmatrix} + \text{ ของชั่วคราว} \\ - \text{ นำไปสู่อะไรที่คิดกว่า} \\ + \text{ หางาย} \\ + \text{ เพื่อความต้องการทางเพศ} \end{bmatrix}$		$\begin{bmatrix} + \text{ ของชั่วคราว} \\ - \text{ นำไปสู่อะไรที่คิดกว่า} \\ + \text{ หางาย} \\ - \text{ เพื่อความต้องการทางเพศ} \end{bmatrix}$

5. กลุ่มแบบเปรียบเทียบที่มีอรรถลักษณะเหมือนกันและค่างกันนี้ มีลำดับของ
อรรถลักษณะ ซึ่งทำให้สามารถแบ่งแบบเปรียบเทียบเป็นกลุ่มย่อย ๆ ได้ หมายความว่า
แบบเปรียบเทียบที่อยู่ในกลุ่มย่อยเดียวกันจะมีความสัมพันธ์กันทางความหมายมากกว่าแบบเปรียบเทียบ
ที่อยู่คนละกลุ่มย่อย เช่น จาก 3.8.2 กลุ่มที่ 1 จะเห็นว่า "ตุ๊กตา" กับ "ของเล่น"
มีความใกล้เคียงกันมากกว่า "ตุ๊กตา" กับ "ตุ๊กตายาง" และ "ตุ๊กตา" กับ "ตุ๊กตายาง"
มีความใกล้เคียงกันมากกว่า "ตุ๊กตา" กับ "เครื่องทดลอง"

3.9 สรุปการวิเคราะห์แบบเปรียบเทียบในความเปรียบเทียบกับผู้หญิง

การวิเคราะห์แบบเปรียบเทียบที่เป็นข้อมูลทำให้ไต่รอยรณลักษณะที่สำคัญ ๆ ที่ปรากฏร่วมกันในกลุ่มของแบบเปรียบเทียบ รวม 12 อรรถลักษณะ ดังต่อไปนี้

- [+ มี 1 เท่านั้น]
- [+ มีราคา]
- [- หาง่าย]
- [+ มีประโยชน์]
- [+ ใหญ่กว่าโหล]
- [+ ของชั่วคราว]
- [+ หาง่าย]
- [+ ซื้อได้ด้วยเงิน]
- [- ช่วยตัวเองได้]
- [- ไว้ใจได้]
- [- มีชีวิตจิตใจ]
- [- จำเป็นสำหรับชีวิต]
- [- คนต้องการ]
- [- มีเกียรติ]

อรรถลักษณะแต่ละอรรถลักษณะเป็นอรรถลักษณะประจำกลุ่ม ซึ่งแบบเปรียบเทียบในแต่ละกลุ่มมีร่วมกัน เมื่ออรรถลักษณะอื่นจะแตกต่างกัน เช่น แบบเปรียบเทียบที่จัดอยู่ในกลุ่ม [+ มี 1 เท่านั้น] ไทแก๊ว ไม้มล็ก ขึ้นปلامัน หลังคาบ้าน ดวงตะวัน ฯลฯ ซึ่งแบบเปรียบเทียบแต่ละแบบเปรียบเทียบมีอรรถลักษณะ ดังนี้

ไม้มล็ก	ขึ้นปلامัน	หลังคาบ้าน	ดวงตะวัน
[+ พืช/ผัก]	[+ สัตว์]	[+ สิ่งของ]	[+ ธรรมชาติ]
[+ มี 1 เท่านั้น]	[+ มี 1 เท่านั้น]	[+ มี 1 เท่านั้น]	[+ มี 1 เท่านั้น]

จะเห็นได้ว่าอรรถลักษณะแรกของแบบเปรียบเทียบดังกล่าวต่างกัน แต่มีอรรถลักษณะ [+ มี 1 เท่านั้น] ร่วมกัน ดังนั้นแบบเปรียบเทียบดังกล่าวจึงจัดอยู่ในกลุ่ม [+ มี 1 เท่านั้น]